

Centar za edukaciju i istraživanje "Nahla" Sarajevo
Centar za edukaciju i istraživanje "Nahla", podružnica Bihać
Edukacijski centar "Nahla" Tuzla

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

august 2022 – septembar 2023.

*Koristeći transformirajuću snagu znanja pokrećemo
promjene i gradimo bolju budućnost za ženu
u Bosni i Hercegovini*

Centar za edukaciju i istraživanje "Nahla" Sarajevo
Centar za edukaciju i istraživanje "Nahla", podružnica Bihać
Edukacijski centar "Nahla" Tuzla

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

august 2022 – septembar 2023.

*Koristeći transformirajuću snagu
znanja pokrećemo promjene i
gradimo bolju budućnost za ženu
u Bosni i Hercegovini*

oktobar 2023.

VIZIJA

Obrazovana i osnažena žena koja mijenja svijet.

MISIJA

Osnaživanje žene obrazovanjem i kreiranjem poticajnog okruženja za lični razvoj i kompetentno učešće u društvenim procesima.

CILJEVI

- Slijedeći princip “Znanje dostupno svima” ponuditi edukacije koje pomažu ženi na putu njenog ličnog rasta, profesionalnog razvoja, kvalitetnijeg društvenog angažmana i djelovanja te ekonomskog osnaživanja i samostalnosti.
- Ohrabriti ženu da postane aktivna građanka, upozna izazove okruženja, prava i mogućnosti koje ima na raspolaganju kako bi poboljšala kvalitet života i svoj društveni status, uzela aktivnu ulogu u izgradnji društva i osjećala se dobro u svim ulogama koje bude odabrala.
- Podizati svijest o ulozi religije u građanskom društvu i značaju uspostavljanja dijaloga između građana i građanki, različitih nevladinih organizacija, vjerskih zajednica i institucija vlasti.
- Raditi na razvoju liderskih vještina i svijesti mladih o potrebi da budu aktivni sudionici u promjeni okruženja nabolje te ih educirati o alatima i praksama koje im mogu pomoći u tome.
- Istraživati, teorijski i empirijski, pitanja od značaja za ženu, njena prava, društveni angažman, religiju i identitet u savremenom građanskom društvu.

UVOD

Poštovani donatori, prijatelji i saradnici,

Pred vama je još jedan izvještaj kojim želimo predstaviti ono što je Nahla uradila u protekloj radnoj godini. Pokušali smo prenijeti dio onoga što je vidljivo i što je moguće izraziti kroz brojeve i slike. Sve one promjene koje se dešavaju u toku i znatno poslije programa, umrežavanje, osnaživanje, poboljšanje kvaliteta komunikacija, stvaranje novih prijateljstava, rađanje novih ideja procesi su na koje smo jako ponosni, ali ih nećete naći u ovom izvještaju. Oni istinski postoje i postaju trajna vrijednost u životima hiljada žena u bh. društvu i širom svijeta gdje ih ponesu naše polaznice koje napuste ove prostore.

Ovogodišnji izvještaj dopunili smo posebnim poglavljem u kojem predstavljamo Nahlu kao mjesto susreta i razumijevanja. Vjerujemo da je ona to bila od samih početaka, ali smo smatrali značajnim podići svijest o tome da Nahla postaje nezaobilazna adresa za studentske posjete različitih istraživačkih centara, centara za obrazovanje odraslih iz cijele Evrope, aktivističkih grupa i svi oni, cjelodnevno, poludnevno ili duže, borave u Nahli, uče iz naših iskustava, propituju kako postizemo ciljeve, kako dolazimo do ciljne grupe, kako razvijamo programe i kako održavamo zamišljeni koncept i opstajemo u izazovnom okruženju. S nekima nastavljamo raditi, s nekima razmjenjivati ideje, a mnogi od njih neka naša iskustva ponesu kao važno iskustvo koje ugrađuju u svoj dalji rad i djelovanje.

Koliko god je bitno ostvarenje kontinuitet postojanja od preko 20 godina i činjenica da smo postali realnost bh. društva koja se ne može zanemariti, sada smatramo bitnim to što smo uspjeli izgraditi kvalitet kao oslonac na daljem putu i koncept iz kojeg i drugi uče.

I ove godine je rad s mladima bio jedna od aktivnosti na koje smo najviše ponosni, veliki broj volonterki i mladih aktivistica učilo je i radilo na tome da budu u stanju mijenjati budućnost ove zemlje, ali i svakog okruženja gdje budu živjele. Broj ovakvih mladih djevojaka se značajno povećao i to nam daje i snagu i vjeru da sve ovo ima smisla, vraća nam nadu da je ispred nas svjetlija budućnost i da imamo dobar broj mladih osoba koje nose odgovornost i osjećaju potrebu da djeluju i bore se za bolje društvo i vrijednosti u njemu. Mislim da nam ova doza optimizma nikada nije bila potrebija!

Ovaj izvještaj će, zasigurno, pokazati koliko ozbiljnih međunarodnih i lokalnih partnera nastavlja raditi s nama, kolika je raznovrsnost i kompleksnost projekata kroz koje približavamo svoju viziju da obrazovana i osnažena žena mijenja svijet. Takvo povjerenje se gradi iz dana u dan, neprekidno i neumorno, pazeći na svaki detalj i potrebu svake naše korisnice i ne gubeći ni trenutka iz vida širu sliku unutar koje smještamo svoj rad. Iza ovog ogromnog truda stoji tim od 35 uposlenica, koje predano i posvećeno obavljaju svoje zadatke, preko 80 stalnih saradnica i saradnika koji svojim profesionalizmom opravdavaju taj status te desetine volonterki, prijatelja ove ideje i projekta koji na svoj način doprinose da ova priča opstaje i inspiriše, sve ove godine.

Želimo i molimo se da svjetlo prevlada tamu, da ljudi koji žele i čine dobro na zemlji budu glasna većina i da hrabrost uvijek bude naše opredjeljenje.

Sehija Dedović, predsjednica

GLAVNE OBLASTI DJELOVANJA

OBRAZOVANJE ODRASLIH

- OBUKE ZA (SAMO)ZAPOŠLJAVANJE
- IT EDUKACIJA
- STRANI JEZICI
- KREATIVNI I UMJETNIČKI KURSEVI
- EDUKACIJA O VJERI I DUHOVNOSTI

LIČNI RAZVOJ I PODRŠKA

- PSIHOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE
- POSLOVNO SAVJETOVANJE
- LOGOPEDSKO SAVJETOVANJE
- SAVJETOVANJE O ZDRAVOJ ISHRANI
- ŽIVOTNE VJEŠTINE
- ZDRAVI STILOVI ŽIVLJENJA
- KAMPANJE I AKCIJE

POSLOVNA PODRŠKA I MENTORSTVO

- KARIJERNO SAVJETOVANJE
- RAZVOJ POSLOVNIH VJEŠTINA
- MENTORSKA PODRŠKA
- ZAJEDNICA I UMREŽAVANJE
- POSREDOVANJE U ZAPOŠLJAVANJU

OSNAŽIVANJE MLADIH

- IZGRADNJA LIDERSKIH VJEŠTINA
- TEEN KLUB
- KLUB MLADIH „TIGNUM“
- EDUKACIJA MLADIH AKTIVISTA/ICA
- INICIJATIVA PROTIV RASNE I VJERSKE INTOLERANCIJE (PRVI)

USLUGE

- BIBLIOTEKA I ČITAONICA
- IGRAONICA ZA DJECU
- KAFETERIJA
- FITNESS CENTER

DRUŠTVENA ISTRAŽIVANJA

- TEORIJSKA I EMPIRIJSKA ISTRAŽIVANJA O OBRAZOVANJU ODRASLIH, ŽENI, DRUŠTVU, PRAVU I RELIGIJI
- PRIPREMA I IZDAVANJE PUBLIKACIJA I PRIRUČNIKA
- PRIJEVODI STRUČNIH RADOVA,
- MAGISTARSKI I DOKTORSKI RADOVI

U NOVU RADNU GODINU S NOVIM VIZUELIM IDENTITETOM

Novi vizuelni identitet Nahle nastao je na tragu razvojnih promjena i dinamike koja je obilježila naš rad u prethodnoj, drugoj deceniji našeg postojanja. Iskorak u novu fazu sazrijevanja i ozbiljnosti u radu u svojoj 24. godini djelovanja obilježili smo kreiranjem novog logotipa koji je kroz novi dizajnerski jezik prilagođen savremenim trendovima - jednostavnosti, transparentnosti i fleksibilnosti.

Novi vizuelni identitet kombinuje početno slovo imena Nahla (ar. pčela) s elementima inspirisanim krilima pčele u letu, krugom koji simbolizira cjelovitost, jedinstvo i potpunost, kao i dijamantom koji predstavlja prosvjetljenje i veliku vrijednost putovanja ka boljem i savršenijem razumijevanju svijeta oko sebe.

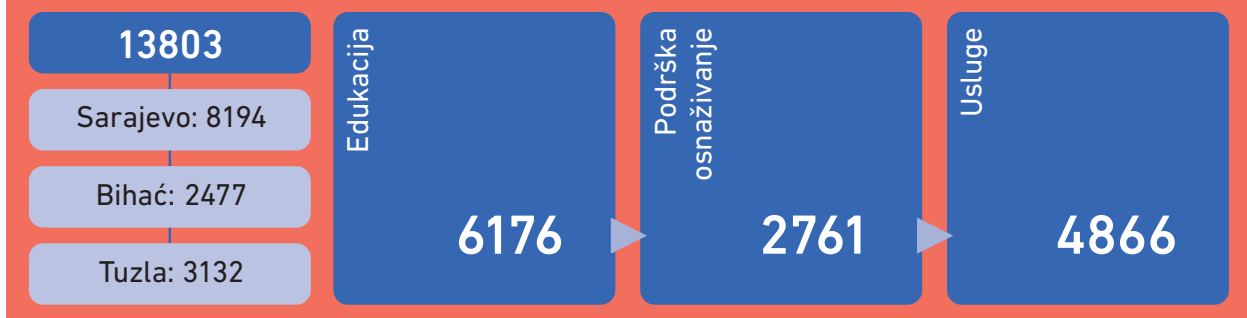
Na krilima posvećenosti, timskog rada i saradnje - otvorenog srca nastavljamo svoj put ka novim uspjesima i postignućima u oblasti edukacije, osnaživanja i podrške.

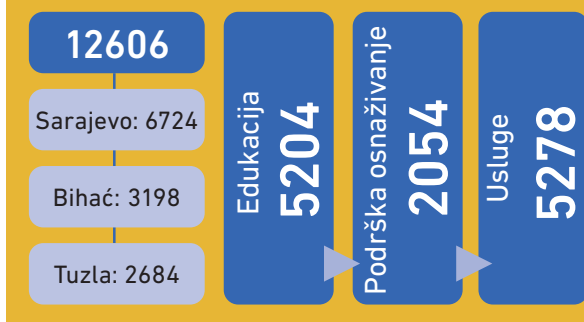

BROJ KORISNICA U ZADNJE 3 GODINE

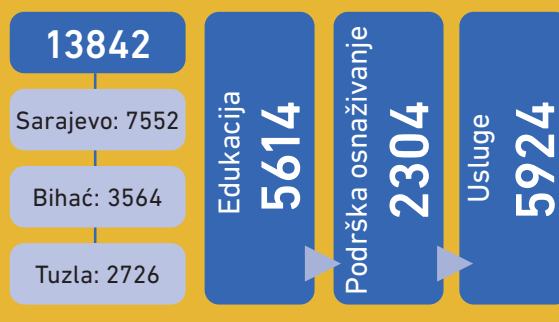
UKUPAN BROJ KORISNIKA/CA U 2022/23.

UKUPAN BROJ KORISNIKA/CA U 2020/21.

UKUPAN BROJ KORISNIKA/CA U 2021/22.

NAHLA U 2022/23.

Različite Nahline aktivnosti u tri grada koristilo je **13803**

125 programa obrazovanja odraslih pohadalo je **6176**

354
polaznice IT kurseva

345
polaznika/ca poslovne edukacije

4158
korisnica usluga Fitness centra

2425
polaznica edukacija o vjeri i duhovnosti

301
polaznica obuka za zapošljavanje

699
polaznika/ce programa za mlade

1385
korisnika/ca psihološkog i karijernog savjetovanja

658
polaznika/ce kreativnih i umjetničkih kurseva

415
polaznica edukacija o zdravlju i ishrani

390
polaznika/ca edukacija u oblasti životnih vještina

69.590
pratilaca na društvenim mrežama

708
polaznika/ca programa za djecu

organizirano 15 događaja sa **1356** učesnika/ca

589
polaznika/ce kurseva stranih jezika

OBRAZOVANJE ODRASLIH

Edukacijom do boljih prilika za
dostojanstven život i rad

OBRAZOVANJE ODRASLIH

Vještine za dostojanstven život i rad

Osposobljavanje i usavršavanje žena kroz edukaciju za dostojanstven rad Nahlin je ovogodišnji programski fokus.

Osim težnje da znanje bude dostupno svima, pristup kvalitetnom obrazovanju u svim segmentima života žena omogućit će im dostojanstven, prije svega život, a i rad.

Cilj nam je da obrazovane žene participiraju u ekonomiji države kroz dostojanstvena radna mjesta, ali i učestvuju u procesima i odlukama važnim za vlastiti život i život zajednice.

Edukacija u funkciji jednakih prilika za sve

Bez obzira na socioekonomsku pozadinu, kvalitetna edukacija treba biti dostupna svima. Aktivacijom zajednice i uz partnerstva ove godine je značajna pažnja posvećena kreiranju **prilika za besplatna praćenja aktuelnih edukacijskih programa** koji dovode do zapošljivosti ili boljih prilika na postojećem radnom mjestu.

ISKORACI U OBLASTI OBRAZOVANJA ODRASLIH

- Na području Kantona Sarajevo **besplatno, putem stipendiranja**, ponuđen **veliki broj aktuelnih IT obrazovnih programa**, kao i obrazovnih programa iz segmenta tekstilno kreativne industrije.
- Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo u januaru 2023. dodijelilo **akreditaciju za Nahlinu Obuku za krojenje i šivenje**.
- Na području Tuzlanskog kantona u fokusu su bile **obuke u oblasti administrativnih vještina za nezaposlene osobe**, ali i kao vid usavršavanja kod postojećeg poslodavca.
- Nahla u Unsko-sanskom kantonu pokrenula **obrazovne programe iz segmenta ugostiteljstva i hotelijerstva** u cilju postizanja izvrsnosti u radu i boljih standarda za oblast s velikim potencijalom rasta i zapošljavanja.

Ukupno 301 polaznica završila je sljedeće programe (obuke) za zapošljavanje:

NAZIV AKTIVNOSTI	BROJ KORISNIKA/CA	TRAJANJE
OBUKA ZA QA TESTIRANJE - Sarajevo	57	39 časova
OBUKA ZA GRAFIČKO DIZAJNIRANJE - Sarajevo	30	120 časova
OBUKA ZA USER INTERFACE/USER EXPERIENCE DIZAJN - Sarajevo	14	120 časova
OBUKA ZA MODELIRANJE ODJEĆE - Sarajevo	4	40 časova
OBUKA ZA RAD U ADMINISTRACIJI - Sarajevo	28	128 časova
OBUKA ZA RAD U ADMINISTRACIJI - Tuzla	21	120 časova
OBUKA ZA KROJENJE I ŠIVENJE – Sarajevo (Projekt: „Lokalno partnerstvo za aktivaciju i integraciju nezaposlenih na tržište rada“, EU i ILO)	11	120 časova
OBUKA ENGLJSKI ZA TURIZAM - Bihać ^{NOVI PROGRAM} (Projekt: "Izgradimo kulturu izvrsnosti u ugostiteljstvu - obuke za inovativno turističko iskustvo u USK", USAID)	81	160 časova
OBUKA HIGIJENSKI STANDARDI U UGOSTITELJSKIM OBJEKTIMA - Bihać ^{NOVI PROGRAM} "Izgradimo kulturu izvrsnosti u ugostiteljstvu - obuke za inovativno turističko iskustvo u USK", USAID)	20	80 časova
OBUKA UGOSTITELJSKE VJEŠTINE – Bihać ^{NOVI PROGRAM} "Izgradimo kulturu izvrsnosti u ugostiteljstvu - obuke za inovativno turističko iskustvo u USK", USAID)	35	120 časova

Entuzijazam za unapređenje vještina umnogome ovisi o prilikama koje su dostupne. Ovo se odnosi na sve kategorije stanovništva. Stoga je ova poslovna godina obilježena velikim brojem partnerstava koja su imala za cilj omogućiti kvalitetno obrazovanje u polju obuka za zapošljavanje.

IZ PRVE RUKA: Amina Suljić – Još učim!

Neka ovaj tekst bude moja poruka svima da su danas znanja i vještine stečene formalnim obrazovanjem nadopunjive i iskoristive u branšama koje, naizgled, nemaju mnogo dodirnih tačaka s profesijom kojom se finalno bavimo.

Završila sam geodeziju i geometriju na Građevinskom fakultetu u Sarajevu. Trenutno sam zaposlena u IT kompaniji Sunray d.o.o. u Sarajevu, na poziciji QA i projektne menadžerice, a evo i kako je do toga došlo. U toku i nakon studija u periodima potrage za zaposlenjem konstantno sam učila kroz neformalno obrazovanje i volonterske aktivnosti. Nahlin klub mladih Tignum tu je imao važnu ulogu. Dodatno, tu je bila i Obuka za QA (Quality assurance) automatsko testiranje softvera u Nahli, za koju sam dobila stipendiju i koju sam upisala jer sam željela da učim dalje i izvan okvira studija, a da ipak iskoristim znanja i vještine koje već imam. Koncept automatizacije testova je zanimljiv, za mene je to nešto novo i samim tim izazov i drago mi je da sam uspjela pratiti i savladati gradivo.

S druge strane, mogućnosti za napredak ima dosta, uvijek ima nešto novo da se istraži, nauči i primijeni. Posebno mi je drago da smo koristili Python programski jezik koji planiram dalje učiti. **Nadam se i vjerujem da ću u budućnosti steći dovoljna znanja i iskustva i kroz praksu, na poslu koji trenutno radim, da budem mentorica drugima, po uzoru na sve one od kojih sam ja učila i još uvijek učim.**

Obrazovanje kao stepenica ka uspješnoj karijeri

Neformalno obrazovanje za razvoj vještina mladih

CEI Nahla je u proteklom periodu podržala i mlade iz 13 općina i gradova u BiH okupljene kroz projekt #ReLOaD – Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu koji finansira Evropska unija u Bosni i Hercegovini i provodi Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP Bosnia and Herzegovina). Volonteri i volonterke u općinama pohađali su akreditovane edukacijske programe u okviru CEI Nahla, a dolaze iz općina: Centar Sarajevo, Novo Sarajevo, Istočno Sarajevo, Vitez, Rudo, Ugljevik, Gacko, Goražde, Bihać i Gradiška. **Naše uključenje u razvoj vještina mladih, zajedno s drugim akterima, pokazuje kolektivnu predanost njegovanju okruženja za rast i osnaživanje mladih pojedinaca.**

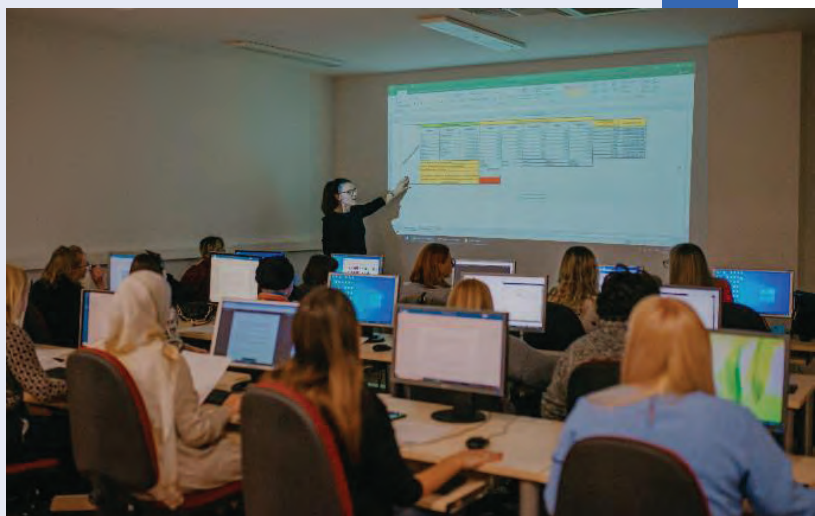
IT edukacija

U okviru obrazovnih programa iz IT segmenta prepoznali smo važnost orijentacijskog pristupa i uvodnih časova za veći broj polaznika, ali i važnost kurseva kraćeg trajanja u cilju identifikacije mogućnosti profesionalnog bavljenja odabranom oblasti. Pored novih programa, kao što su najaktuelniji programski jezici, realizirani su i programi iz oblasti dizajna, ali i alata za obradu i upravljanje podacima.

IZ PRVE RUKU: Maša Čengić - Programiranje nije bauk!

Za početak, meni je bilo važno da shvatim da programiranje nije bauk i da se može savladati. Važno je osvijestiti potrebu za kontinuiranom edukacijom u ovoj oblasti, posebno nakon što steknete dobar osnov.

Za mene je program koji sam prošla - Programiranje u Pythonu, pored edukativnog imao i snažan motivirajući elemenat. Ja sam bila najstarija polaznica u grupi, a izuzetno sam se dobro uklopila. Alati koje sam savladala, a koji se odnose na analizu podataka, zahvaljujući praktičnim savjetima i smjernicama koje su često šire i od samog nastavnog programa pomoći će mi u mom poslu. Idem dalje s učenjem jer programiranje nije bauk!

IT edukacija u brojkama

NAZIV AKTIVNOSTI	BROJ KORISNIKA/CA	TRAJANJE
KURS OSNOVE RADA NA RAČUNARU - Sarajevo	32	13 časova
KURS OSNOVE RADA NA RAČUNARU - Tuzla	24	13 časova
BRZI KURS EXCELA - Sarajevo	30	20 časova
BRZI KURS EXCELA - Tuzla	17	20 časova
NAPREDNI KURS EXCELA - Sarajevo	11	20 časova
C++ PROGRAMIRANJE - POČETNI NIVO - Sarajevo	6	20 časova
UVOD U PYTHON - Sarajevo <small>NOVI PROGRAM</small>	7	20 časova
KURS SQL-a - Sarajevo	10	20 časova
KURS ADOBE PHOTOSHOPA - Sarajevo	7	20 časova
KURS: FIGMA ZA POČETNIKE - Sarajevo <small>NOVI PROGRAM</small>	30	6 časova
IT CERTIFICIRANJE (Sarajevo, Bihać, Tuzla)	180	1 h/osoba

Strani jezici

Novi kursevi i novi pristup učenju

Jezička i kulturna raznolikost koja nas okružuje ove godine je bila **obogaćena novim programima stranih jezika i novim pristupima učenju jezika.**

Na početku radne godine realizovane su radionice s temama postavljanja ciljeva u učenju jezika, uspješne komunikacije u višejezičnom okruženju, učenja jezika u proširenoj (augmentiranoj) realnosti.

Pored ustaljenih programa ove godine realizirali smo nove jezičke kurseve – španski jezik, francuski jezik, konverzacijski engleski za tinejdžerke, engleski jezik za turizam i turski u svakodnevnim situacijama (radionica). Opredijeljeni smo da i u narednoj poslovnoj godini ponudimo nove jezičke kurseve i inovativne pristupe učenju jezika.

Strani jezici u brojkama

NAZIV AKTIVNOSTI	BROJ KORISNIKA/CA	TRAJANJE
KURSEVI ENGLESKOG JEZIKA (osnovni i napredni) - Sarajevo	75	44 časa
KURSEVI ENGLESKOG JEZIKA (osnovni i napredni) - Tuzla	50	44 časa
KURSEVI ENGLESKOG JEZIKA (konverzacijski) - Sarajevo	29	32 časa
KURSEVI ENGLESKOG JEZIKA (konverzacijski) - Tuzla	5	32 časa
KURSEVI ENGLESKOG JEZIKA (konverzacijski s nativnom govornicom) - Sarajevo	17	20 časova
KONVERZACIJSKI KURS ENGLESKOG JEZIKA za tinejdžerke - Sarajevo ^{NOVI PROGRAM}	29	20 časova
KURSEVI POSLOVNOG ENGLESKOG JEZIKA - Sarajevo	24	20 časova
KURSEVI NJEMAČKOG JEZIKA (osnovni i napredni) - Sarajevo	22	44 časa
KURSEVI NJEMAČKOG JEZIKA (konverzacijski) - Sarajevo	16	32 časa
KURSEVI TURSKOG JEZIKA (osnovni i napredni) - Sarajevo	27	44 časa
KURSEVI TURSKOG JEZIKA (konverzacijski) - Sarajevo	8	32 časa
KURSEVI ŠPANSKOG JEZIKA (A1.1. i A1.2) - Sarajevo ^{NOVI PROGRAM}	23	22 časa
KURS FRANCUSKOG JEZIKA (A1.1) - Sarajevo ONLINE ^{NOVI PROGRAM}	7	22 časa
KURSEVI BOSANSKOG JEZIKA ZA STRANCE - Sarajevo ONLINE	17	22 časa
CERTIFICIRANJE ENGLESKI JEZIK - Sarajevo, Bihać, Tuzla	123	1h/osoba
CERTIFICIRANJE TURSKI JEZIK - Sarajevo	2	1h/osoba
CERTIFICIRANJE BOSANSKI JEZIK - Sarajevo	1	1h/osoba
Radionica: Postavljanje ciljeva u učenju jezika - Sarajevo	17	1,5 h
Predavanje: Elementi uspješne komunikacije u višejezičnom okruženju - Sarajevo	13	1,5 h
Radionica: Turski u svakodnevnim situacijama - Sarajevo	12	1,5 h
WEBINAR: "Učenje jezika: od učionice do augmentirane realnosti" - Sarajevo	72	1 h

Kreativni i umjetnički kursevi

Ukupno 658 polaznica upoznalo se s modernim i klasičnim umjetničkim tehnikama, zanimanjima i hobi zanatima, kroz kreativne radionice i kurseve. Pored zapošljavanja ili samozapošljavanja u ovoj oblasti veliki broj polaznica motiviran je i efektivnim provođenjem vremena kroz učenje o potencijalnom hobiju, ali i radno-okupacionom terapijom u opuštajućoj i inspirativnoj atmosferi. Ove godine nastojali smo oživjeti i nastaviti tradiciju nekih od najrasprostranjenijih zanata naše kulturne baštine, ali i uključiti žene treće životne dobi u cilju socijalizacije, prevencije i edukacije.

IZ PRVE RUKU: Fadila Demirović - Pletenje mi je dalo samopouzdanje i obogatilo me kao ličnost

Pletenje je mene lično ispunilo, nadahnulo, kako novim znanjem tako i upoznavanjem s novim, meni dragim osobama. Mislim da bi svakome u našoj trećoj životnoj dobi značilo priključenje u ovakve i slične programe, jer pored toga što je korisno, na taj način mi širimo vidike i napredujemo u svojoj sredini, a što je najbitnije, pomažemo sebi, jer pletenje djeluje kao terapija.

Ja imam 71 godinu, trenutno sam u mirovini i vrlo sam aktivna. Često u Nahli pratim programe na različite teme, jednako bih preporučila i svojim sugrađankama, jer prilika ima. Ono što vidim korisnim i potrebnim su, pored radionica ručnog, kreativnog rada i radionice zdrave ishrane, radionice obrade zemlje, bašte, sve one aktivnosti koje se mogu lako primijeniti u svakodnevnom životu gdje se pored znanja i fizički aktiviramo i korisni smo.

Kreativni i umjetnički kursevi u brojkama:

NAZIV AKTIVNOSTI	BROJ KORISNIKA/CA	TRAJANJE
KURSEVI ŠIVENJA - Sarajevo	279	40 časova
KURSEVI ŠIVENJA - Tuzla	120	40 časova
KURSEVI ŠIVENJA - Bihać	31	40 časova
KURS ŠIVENJA ZA TINEJDŽERKE	24	96 časova
INFO ČAS - KURS FOTOGRAFIJE	10	40 časova
KURS PLETENJA	15	3 časa
PLETIMO NITIMA MAŠTE: Kreativne radionice pletenja za žene treće dobi (Projekt Godine su samo broj) - Bihać	8	30 časova
KURS TKANJA ZA ŽENE TREĆE DOBI (Projekt Godine su samo broj) - Sarajevo	11	16 časova
KREATIVNE RADIONICE: Slikanje za žene treće životne dobi (Projekt Godine su samo broj) - Tuzla	10	32 časa
RADIONICA TAČKANJA - Sarajevo	34	22 časa
RADIONICA: DECOUPAGE - Tuzla	27	4 časa
RADIONICA: SLIKANJE NA STAKLU - Tuzla	25	3 časa
RADIONICA: SLIKANJE NA ALU FOLIJI - Tuzla	15	3 časa
RADIONICA: RUČNO ŠIVENJE - Tuzla	5	3 časa
RADIONICA: PRAVLJENJE PRIRODNIH SAPUNA I PILINGA ZA TIJELO - Tuzla	11	3 časa
RADIONICA: UPOZNAJTE SVIJET HENNA TETOVAŽA - Bihać	10	3 časa
RADIONICA: HENNA TATTOO - Bihać	15	3 časa
RADIONICA: SLIKANJE NA ALU FOLIJI - Bihać	279	3 časa

Kreativnost kao odjevna umjetnost – krojenje i šivenje

Akreditacija Nahlinog programa neformalnog obrazovanja odraslih – Obuke za krojenje i šivenje

Više od 15 godina, kroz različite forme, CEI Nahla realizira kreativne programe krojenja i šivenja. U januaru 2023. Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo dodijelilo je akreditaciju za Nahlin program neformalnog obrazovanja odraslih – Obuku za krojenje i šivenje, što će polaznicama ovog programa pružiti dodatne mogućnosti zapošljavanja.

Ovaj kreativni i umjetnički program kroz godine okuplja polaznice iz različitih sredina, različitih starosnih dobi, nivoa obrazovanja, socijalnih statusa, oko zajedničkog interesovanja i važan je zbog jačanja kohezije zajednice. S druge strane, ovako različita grupa doprinosi i poboljšanju samopouzdanja, većoj uključenosti osoba unutar zajednice, novim mogućnostima u smislu zapošljivosti, ali i motiviranosti za dalje učenje. **U protekloj godini ukupno 454 polaznice u Sarajevu, Tuzli i Bihaću pohađale su programe krojenja i šivenja.**

Nerijetko su radovi koji izađu iz Nahline kreativne radionice izvor ponosa i osnaživanja, ne samo za polaznice nego i za zajednice u kojima žive. Jedna takva priča započela je na Nahlinom kursu šivenja, a pretvorila se u poduzetničku inicijativu koja je rezultirala osnivanjem brenda Stilizzo.

Stilizzo - od kursa do brenda!

Adna Đozo odlučila je da svoju ideju i san o dizajniranju i kreiranju odjeće pretvori u realnost. Imala je želju, a nedostajalo joj je znanje i vještina, pa odlučuje da upiše Nahlin kurs šivenja. Nakon završenog Nahlinog kursa šivenja Adna se hrabro otisnula u poduzetničke vode osnivajući brend Stilizzo u kojem nastaju unikatni odjevni komadi.

O značaju kursa za njen put Adna kaže: "Svakome preporučujem kurs šivenja i krojenja, neizmjerljivo sam zahvalna instruktoricama na iskrenom i nesebičnom prenošenju znanja jer je i njihov utjecaj na moje znanje i iskustvo bio izuzetan. Važno mi je da izrađujem haljine od kvalitetnog materijala, kvalitetnim načinom rada i da osmislim detalje koji će odjevni predmet koji sam izradila učiniti posebnijim."

EDUKACIJA O VJERI I DUHOVNOSTI

Vjerski programi u Nahli i ove radne godine su bili vođeni uvjerenjem da vjera i duhovnost mogu donijeti nove vrijednosti u život svakog pojedinca, svake žene, ispuniti je smislom i snagom u svim njenim ličnim i profesionalnim borbama. Vjerujemo da kvalitetno razumijevanje poruka vjere može biti osnova da pojedinac pronađe svoj mir i prosperitet i zato ulažemo puno u edukacije koje će tome doprinijeti.

„Dvije godine Škole islama učinile su da se moj život potpuno transformiše, našla sam smiraj, spokoj i sreću koju sam od-vijek tražila, zadovoljstvo i zahvalnost, spoznala veličanstvo Allahovo u svemu što me okružuje. Sve što sam naučila u Nahlinoj Školi islama učinilo me je boljom osobom. Postala sam svjesnija svog ponašanja, osjećala sam se ispunjeno, a ne više usamljeno.“ (*Emma, finansijska inženjerka*)

„Na putu traženja odgovora, borbe s posljedicama trauma i nasilja, traženja uzroka nesigurnosti i problema sa samopouzda-njem, kao i za svijest o našim mnogobrojnim identitetima vjera može biti od velike pomoći. **Program Škola islama učvrstio je moje korake kroz život, olakšao mi poteškoće svakodnevnice, ohrabrio me da radim na sebi i pokazao mi novi put koji me je promijenio i osnažio.**“ (*Nermina, doktorica medicine*)

Na vrlo visokom nivou Nahlinih prioriteta u oblasti edukacija o vjeri i duhovnosti jesu i teme koje pomažu da se upoznamo s različitim vjerskim i kulturnim tradicijama, prihvatimo razli-čitosti kao bogatstvo ovih područja i priliku da upoznamo bolje one s kojima dijelimo mjesto i vrijeme. **Smatramo da nam je Bog, kroz stvaranje različitosti među ljudima, kulturama, jezicima i narodima dao i uputu kako da u tome vidimo prednost i šansu te kako da te principe uvažavamo i jedni od drugih učimo i razmjenjujemo vrijednosti.** Pokušavamo ove poruke prenositi kroz sve naše programe u kojima učimo o vjeri.

Kroz različite aktivističke programe i edukacije u Nahli vjera se dovodi u kontekst života savremenog čovjeka, promovirajući poruke koje traže bezuslovno činjenje dobra i dobročinstva, uvažavanje dostojanstva čovjeka kao Božijeg stvorenja te sve ono što će osigurati red i mir na zemlji.

Iznad svega, smatramo svojom obavezom kao dio civilnog društva, a posebno kao vjerom inspirirana organizacija (FBO), suprotstaviti se svakoj zloupotrebi vjere za širenje mržnje, nereda, straha i svega što narušava povjerenje i, u konačnici, dovodi do sukoba.

Vjerujemo da je učenje o vjeri, kao i drugi oblici učenja kao cjeloživotnog procesa, odrasloj dobi jako bitno i da to daje drugačiji uvid u vrijednosti vjere i nove mogućnosti da se one upotrijebe kao dodatna snaga u promoviranju i činjenju dobra u svojoj zajednici i okruženju.

„Razgovori o vjeri i ulozi duhovnosti u našim životima najviše su mi značili zbog slobode i hrabrosti koje su predavačice pokazivale, što nas je motivisalo da i mi budemo hrabre u vlastitim mišljenjima koja nisu nužno popularna u našem okruženju i da živimo svoje identitete potpuno onako kako ih osjećamo.“
(Amina, učenica, Sarajevo)

Vjerski programi u brojkama

NAZIV AKTIVNOSTI	BROJ KORISNIKA/CA	TRAJANJE
ŠKOLA ISLAMA – (Sarajevo, Tuzla i online grupe)	155	230 časova X 4 grupe
ŠKOLA KUR'ANA – (Sarajevo, Tuzla, Bihać i online grupe)	955	165 časova X 76 grupa
TUMAČENJE KUR'ANA (Tuzla i online)	170	24 časa X 2 grupe
KUR'AN - UMJETNOST ZVUKA - Sarajevo <small>NOVI PROGRAM</small>	33	15 časova
ARAPSKI JEZIK KROZ KUR'AN - Sarajevo	50	36 časova X 3 grupe
MOJE DUHOVNO PUTOVANJE (Sarajevo, Tuzla, Bihać i online)	195	15 časova X 4 grupe
SEMINAR: MOJ NAMAZ (Sarajevo, Tuzla, Bihać i online)	66	12 časova X 4 grupe
SEMINAR: NOVE DIMENZIJE NAMAZA - Bihać	15	12 časova
CJELOŽIVOTNO UČENJE IKRE – Bihać <small>NOVI PROGRAM</small>	37	45 časova x 2 grupe
TEOLOGINJE ZA DRUŠTVENO ANGAŽIRANO DJELOVANJE - Tuzla	13	16 časova
CIKLUS WEBINARA: HAJDE DA PRIČAMO O ČEMU INAČE NE PRIČAMO - SEKSUALNI I SPOLNI IDENTITET - AMBER KHAN <small>NOVI PROGRAM</small>	200	3 časa X 4 webinara
CIKLUS WEBINARA: POLOŽAJ ŽENE U ISLAMU - KUR'ANSKA PERSPEKTIVA - BASMA ABDELGAFAR <small>NOVI PROGRAM</small>	68	3h
CIKLUS WEBINARA: PORODIČNI ODNOSI I PRAVA - KUR'ANSKA PERSPEKTIVA - JASSER AUDA <small>NOVI PROGRAM</small>	90	3h
PANEL DISKUSIJA: POSLANIKOVO NASLIJEĐE ZA GENERACIJE BUDUĆNOSTI (Sarajevo, Tuzla, Zenica, Bihać, Beč i Gratz)	363	2 h X 6 panela i promocija
POZITIVNA ZAJEDNICA	15	30 časova

Bee inspired – platforma za duhovnu snagu i inspiraciju

Nahlina web platforma beeinspired.ba ključni je kanal za promociju svih Nahlinih edukacijskih programa iz oblasti vjere i duhovnosti i baza koja našim polaznicama i svim drugim posjetiteljima pruža kvalitetan izbor članaka i resursa na bosanskom jeziku, odgovore na različita pitanja i dileme, ali i priliku da se svakodnevno napajaju toplinom vrijednosti inspirisanih vjerom.

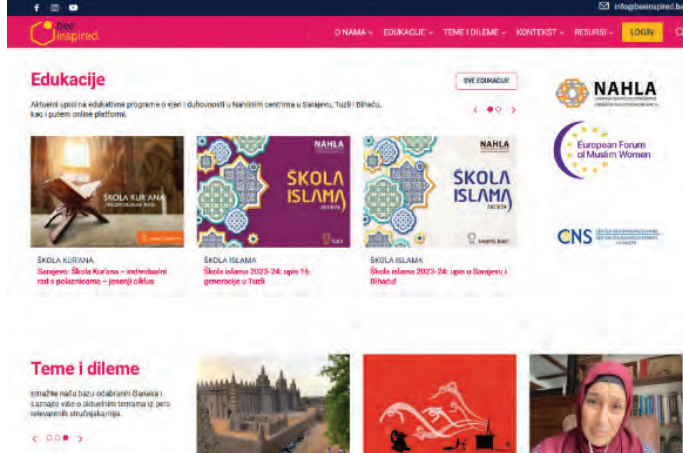
U drugoj godini aktivnog rada web stranica je zabilježila 218.000 posjeta i 39.000 jedinstvenih posjetilaca, dok je Facebook stranica dostigla broj od 6500 pratilaca (podatak iz jula 2023). Objavljeno je ukupno 25 članaka i 29 najava za edukativne programe i događaje i pripremljeno je 50 Facebook i Instagram objava s vizualima. Dodatno, polaznice vjerskih programa u Nahli putem platforme ostvaruju i pristup internoj bazi radnih materijala.

Platformu smo pokrenuli u ramazanu 2021. godine, kako bismo vjerskim programima koje organiziramo pružili više prostora, proširili njihov doseg i povećali vidljivost tema značajnih za identitet muslimanke te razumijevanje i prakticiranje vjere u različitim kontekstima savremenog društva. Kreirane sadržaje plasiramo putem web stranice beeinspired.ba, Facebook stranice @ [beeinspired.ba](https://www.facebook.com/beeinspired.ba), a od ramazana 2022. platforma ima i svoju Instagram stranicu.

Također, u prethodnoj godini su realizirana dva serijala webinarâ, sa ukupno 6 nastavaka. U maju 2023. u saradnji s Centrom za islam u savremenom svijetu (CICW) iz Virginije i Centrom za napredne studije iz Sarajeva realiziran je serijal webinarâ sa 4 nastavka "Let's Talk About What We Aren't Talking About!" s dr. Amber Khan, koji je obuhvatio teme značajne za odgoj i obrazovanje u savremenom društvenom kontekstu, a o kojima se malo govori unutar našeg obrazovnog sistema (pubertet i promjene koje on donosi, seksualnost i identitet, mentalno zdravlje, pozitivna upotreba tehnologije). U junu 2023. realizirana su dva nastavka webinarâ "Brak i porodica, kur'anska perspektiva" s dr. Basmom Abdelgafar i dr. Jasserom Audom, istaknutim stručnjacima i istraživačima u oblasti islamskog prava, koji su govorili o ulogama i poziciji žene iz kur'anske perspektive, komunikaciji u braku, rješavanju konfliktnih situacija te davali odgovore na različita pitanja vezana za brak i porodicu iz perspektive islamskih svetih tekstova.

Najintenzivnija aktivnost platforme bila je u ramazanu, pa je u tom periodu zabilježena i najveća posjećenost, a što se tiče strukture pratilaca, trenutno ih najviše dolazi iz Bosne i Hercegovine, a zatim slijede Njemačka, Srbija, Austrija, Hrvatska, Švicarska i Crna Gora.

U narednoj godini planirano je da glavni fokus platforme bude intenzivnije kreiranje multimedijalnih sadržaja na bosanskom jeziku te unapređenje tehničkih kapaciteta platforme i njeno bolje povezivanje s brendom i identitetom CEI Nahla.

LIČNI RAZVOJ I PODRŠKA

Programi koji postavljaju temelje budućih promjena

LIČNI RAZVOJ I PODRŠKA

Psihoterapeutski rad i savjetovanje

Pružanje usluga savjetovanja i psihoterapije nastavljeno je i tokom prethodne radne godine, kako u našim prostorijama, tako i u online formatu. Usluge savjetovanja i psihoterapije postale su dostupne i na engleskom i arapskom jeziku.

Kroz saradnju s udruženjem Pomozi.ba pruženo je 200 besplatnih sesija psihoterapije i usluga savjetovanja za osobe koje su u teškoj socioekonomskoj situaciji.

Nastavljeno je pružanje usluga logopeda i rad s djecom na poboljšanju njihovih govornih vještina, a bila su dostupna i savjetovanja o ishrani u Nahlinom centru u Tuzli.

U ovoj radnoj godini karijerno i poslovno savjetovanje imale su priliku dobiti 24 osobe u Tuzli i Sarajevu, dok Bihać nije ponudio ovu vrstu podrške zbog nedostatka stručnih osoba za karijerno savjetovanje te se nadamo da ćemo uskoro i stanovnicima ovog kantona moći ponuditi ovu vrstu podrške.

ISKORACI U OBLASTI LIČNOG RAZVOJA I PODRŠKE

- Usluge savjetovanja i psihoterapije postale dostupne na engleskom i arapskom jeziku
- Ponuđene nove vrste edukacije u oblasti životnih vještina – s fokusom na roditeljstvo i finansijsku pismenost
- U fokusu podrške u oblasti fizičkog i mentalnog zdravlja bile su žene treće dobi
- Kroz kampanje i akcije iskazana podrška različitim ranjivim grupama žena (žrtvama zemljotresa, žrtvama nasilja)

NAZIV AKTIVNOSTI	BROJ KORISNIKA/CA	TRAJANJE
PSIHOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE (INDIVIDUALNE TERAPIJE) - Sarajevo	833	60 min po tretmanu
PSIHOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE (INDIVIDUALNE TERAPIJE) - Tuzla	257	60 min po tretmanu
PSIHOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE (INDIVIDUALNE TERAPIJE) - Bihać	154	60 min po tretmanu
PSIHOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE (USLUGE LOGOPEDA) - Sarajevo	56	60 min po tretmanu
PSIHOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE (USLUGE LOGOPEDA) - Bihać	9	60 min po tretmanu
KARIJERNO I POSLOVNO SAVJETOVANJE - Sarajevo	18	60 min po tretmanu
KARIJERNO I POSLOVNO SAVJETOVANJE - Tuzla	6	60 min po tretmanu
SAVJETOVALIŠTE O ZDRAVOJ ISHRANI - Tuzla	52	60 min po tretmanu

Lični razvoj i životne vještine

Lični razvoj i izgradnja ličnosti ostali su u fokusu našeg rada jer vjerujemo da svaka promjena počinje upravo na ovom nivou i čini osnovu za svaku dalju nadgradnju i djelovanje.

Edukacija iz oblasti životnih vještina ove godine je posebno bila usmjerena prema komunikacijskim vještinama, odgovornom roditeljstvu i upravljanju finansijama.

NAZIV AKTIVNOSTI	BROJ KORISNIKA/CA	TRAJANJE
CIKLUS SEMINARA: PUT KROZ LIČNU PROMJENU - Sarajevo	19	12 časova
SEMINAR "FINANSIJSKE VJEŠTINE ZA ŽIVOT" – Sarajevo <small>NOVI PROGRAM</small>	38	12 časova
SEMINAR: Škola roditeljstva - Sarajevo	112	24 časa
SEMINAR: Škola roditeljstva - Bihać	110	24 časa
CIKLUS SEMINARA: "Brižna porodica – temelj razvoja zdravog društva" - Tuzla	111	12 časova
WEBINAR: ZVUČNA DETOKSIKACIJA - Sarajevo	34	1h
WEBINAR: KAKO SPRIJEČITI SEZONSKU DEPRESIJU - Sarajevo	31	1h
PSIHOLOŠKA RADIONICA: BOLJA SEBI - Bihać	30	8 časova

Zdravi stilovi življenja

Ulaganje u emocionalnu i psihičku dobrobit (pozitivno funkcioniranje) uz društvenu dobrobit kroz odnose s drugima i prema društvu ostvareno je kroz set seminara, webinarana i radionica. Ove godine akcentat je stavljen na treću životnu dob. Organizirani su motivacijski seminari o fizičkom zdravlju i ishrani koji su ženama iz ove dobne grupe pomogli da nauče kako ishranu prilagoditi svojoj dobi i kako ishranom prevenirati različita oboljenja te motivacijski seminari o mentalnom zdravlju koji su im pomogli da saznaju više o načinima nošenja s izazovima koje donosi proces starenja i različitim

tehnikama disanja i relaksacije. Iskustvo s realizovanih aktivnosti pokazuje da je ovoj populaciji potrebno dati više prostora i aktivnosti koje će im uljepšati svakodnevnicu i omogućiti aktivno starenje i konstatno učenje novih vještina, imajući u vidu da se ova kategorija stanovništva vrlo često susreće s predrasudama i otežavajućim faktorima u ispunjavanju osnovnih potreba.

Realizovane aktivnosti usmjerene ka očuvanju i unapređenju fizičkog zdravlja obuhvatale su različite vrste programa kreiranih prema potrebama korisnica, kao što su aktivnosti usmjerene na ishranu, razumijevanje korištenja i upotrebe lijekova, seminari za trudnice i seminari o zaraznim bolestima kod djece. **Ovaj set programa i edukacija pohađalo je čak 415 osoba.**

NAZIV AKTIVNOSTI	BROJ KORISNIKA/CA	TRAJANJE
SEMINAR: Priprema za trudnoću, porod i bebu u kući - Sarajevo	28	10 časova
SEMINAR: Priprema za trudnoću, porod i bebu u kući - Bihać	22	10 časova
SEMINAR: ZARAZNE BOLESTI KOD DJECE I KAKO IH TRETIRATI	13	2h
SEMINAR: ANTIBIOTICI - ORUŽJE KOJE GUBI SNAGU! - Bihać	22	2 časa
RADIONICA PRIPREME BRZIH I ZDRAVIH OBROKA - Bihać	11	5 časova x 2 grupe
SEMINAR: „Prehranom do zdravlja u starijoj životnoj dobi“ - Sarajevo (Projekt Godine su samo broj)	25	2 časa
SEMINAR: „Prehranom do zdravlja u starijoj životnoj dobi“ – Tuzla (Projekt Godine su samo broj)	27	2 časa
SEMINAR: “Prehrana u zlatnoj životnoj dobi - za zdravlje i vitalnost” – Bihać (Projekt Godine su samo broj)	39	2 časa
SEMINAR: ZDRAVO, MUDROSTI - kako negovati mentalno zdravlje (Projekt “Godine su samo broj”) - Sarajevo	29	2 časa
SEMINAR: ZDRAVO, MUDROSTI - kako negovati mentalno zdravlje (Projekt “Godine su samo broj”) - Bihać	30	2 časa
SEMINAR: „Kvalitet života u trećoj životnoj dobi – kako negovati mentalno zdravlje?” (Projekt “Godine su samo broj”) - Tuzla	23	2 časa
AROMATERAPIJSKI JOGILATES ZA OSOBE TREĆE ŽIVOTNE – Sarajevo (Projekt Godine su samo broj)	25	8 treninga
PILATES ZA OSOBE TREĆE ŽIVOTNE DOBI – Bihać (Projekt Godine su samo broj)	11	8 treninga
PILATES ZA OSOBE TREĆE ŽIVOTNE DOBI - Tuzla (Projekt Godine su samo broj)	15	8 treninga

Kampanje i akcije

Solidarnost kroz akciju “Žena ženi” – pomoć ženama Turske i Sirije

Preko 1.500 paketa podrške, saosjećanja, nade, solidarnosti i zajedništva, spremljenih s puno ljubavi za žene Turske i Sirije pogođene zemljotresom, upakovale su uposlenice, volonterke i korisnice Nahle. Uz izuzetan odaziv i humanost, naše sugrađanke pokazale su da su ljudskost, nada, snaga, vjera neke od vrijednosti koje su nam vodilja kad je riječ o ljudskim životima i zajedništvu.

Aktivizam protiv rodno zasnovanog nasilja

U okviru kampanje “16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja” organizirani su seminari koji su obuhvatili teme nasilja u vezama, u braku, u porodici, kao i teme o ženskim pravima i mehanizmima zaštite.

U cilju povećanja svjesnosti o značaju mira i nenasilja u vremenu kada su društvena dešavanja ispunjena nasiljem organizovali smo i webinar za širi auditorij na temu: *Kakve su šanse mira i nenasilja u nemirna i nasilna vremena?*

Akcija darivanja krvi

U saradnji sa Zavodom za transfuzijsku medicinu FBiH, a u cilju promocije dobrovoljnog darivanja krvi realizirali smo kampanju koja je imala za cilj animiranje građana/ki da se priključe akciji darivanja krvi koja je realizovana u prostorijama Nahle.

Tim za transfuzijsku medicinu je registrovao ukupno 25 osoba zainteresiranih za davanje krvi.

POSLOVNA PODRŠKA I MENTORSTVO

Prilika za praktičnu primjenu stečenih
znanja u sigurnom okruženju

ISKORACI U OBLASTI POSLOVNE PODRŠKE

- Preko 60% osoba koje su završile program Skills4Digital (90 dugoročno nezaposlenih žena) i dobile potrebnu edukaciju i praksu zaposleno je 6 mjeseci nakon obuke.
- U saradnji s Asocijacijom za internet trgovinu urađen je prvi Vodič do uspješnog online biznisa, vrlo potreban i koristan priručnik svima koji žele poslovati online. Priručnik je stručna javnost ocijenila kao jako kvalitetan i ostaje dostupan online cijeloj poslovnoj zajednici.
- Povodom Svjetskog dana poduzetništva žena CEI Nahla je posjetio ministar privrede Kantona Sarajevo Adnan Delić i obratio se prisutnima na panelu koji je Nahla tim povodom organizirala u okviru Dana poduzetništva žena.

Mentorstvo u oblasti community menadžmenta i vizuelnih komunikacija

U prethodnoj godini **90 dugotrajno nezaposlenih žena** s područja Sarajeva, Tuzle i Bihaća koje su prošle kroz obuke usavršavanja i osposobljavanja u oblasti community menadžmenta i vizuelnih komunikacija **nastojali smo uključiti u kreiranje kvalitetnijeg e-commerce tržišta.**

Nakon procesa obrazovanja, kroz mentorstvo i praktičan rad ovaj resurs smo usmjerili na kreiranje kvalitetnijeg online ambijenta za 15 biznisa s teritorija BiH. Kroz stjecanje tehničkih i kreativnih vještina dugotrajno nezaposlenog kadra, kao i kroz povezivanje s poslodavcima otvaraju se brojne mogućnosti za pristojna radna mjesta s jedne strane, ali i motiviranost za unapređenje zajednice s druge strane.

Polaznice smo podijelili u timove koji su radili uz mentorstvo stručnjaka na kampanji i izradi materijala za biznise koji planiraju svoje poslovanje proširiti kroz e-commerce tržište.

Na završnim eventima u Sarajevu, Tuzli i Bihaću, okupili smo polaznice programa, zainteresovani auditorij i stručnjake iz spomenute oblasti u cilju prezentacije završnih projekata.

Na ovaj način, pored prakse i prvih radnih iskustva nakon osposobljavanja, polaznice su bile u mogućnosti da osnaže svoje zajednice vlastitim doprinosom biznisima koji egzistiraju u njihovim regijama.

IZ PRVE RUKE: Azra Kuralić – vaš pristup radu je ključan!

Diplomirala sam psihologiju. U periodu upisa na Obuku za community menadžericu u Nahli u Tuzli bila sam još uvijek studentica. Vidjela sam ovu priliku kao jedan od narednih koraka koje pravim do zaposlenja nakon završetka studija. Moja profesija je više usmjerena na razumijevanje poruke, na obuci sam naučila kakvu poruku sutra ja, kao community menadžerica, šaljem i kako se ona može shvatiti u javnosti.

Bila sam dio tima koji je uz mentorstvo radio na završnom projektu za Centar za edukaciju i obrazovanje CEO Tuzla. Ovo iskustvo mi je bilo važno zbog vježbe i učenja kako funkcionise jedan tim, ali i kako pristupiti klijentu. Nakon mentorskog procesa i predstavljanja projekta nastavila sam tražiti nove prilike. Dobila sam posao u jednoj od vodećih kompanija mesne industrije u BiH - Menprom d.o.o. Kao najveći benefit procesa koji sam prošla istakla bih praksu i učenje o pristupu radu, jer ponekad nije dovoljno samo ponuditi određene vještine. Smatram da uvijek treba raditi na unapređenju komunikacije, jer je **otvorena i iskrena komunikacija ključ dobre saradnje.**

RE Design kao rezultat projekta Skills4Digital - Dženana Aljević

Firma RE Design nastala je kao rezultat inspirativne saradnje i zajedničke vizije. Na obuci iz vizuelnih komunikacija, realizovanoj u okviru projekta Skills4digital koji je CEI Nahla realizovala uz finansijsku podršku Vlade Švicarske, na završnom projektu sam se povezala s kolegicom koja je pohađala obuku za community menadžericu, a oko zajedničkog zadatka unapređenja jednog od domaćih brendova. Kroz rad na zajedničkom projektu shvatile smo kako se naša stručnost i vještine savršeno nadopunjuju, što je i bio cilj ovakvog pristupa učenju i praktičnom radu.

Ta sinergija nas je potaknula da razmislimo o osnivanju vlastite kreativne agencije. Oslanjajući se na svoje iskustvo i znanje iz oblasti dizajna i komunikacije odlučile smo zajedno osnovati RE Design. Naša agencija nije samo mjesto za pružanje usluga, već i inkubator za kreativne ideje i inovacije.

Nahla je osigurala čvrste temelje, ali moja lična inicijativa, radoznalost i primjena naučenog omogućili su mi da dosegнем sadašnju tačku u karijeri. S ponosom gledam unazad na svoj put, zahvaljujući prilikama koje su mi omogućile rast i razvoj u dinamičnom području dizajna.

Vodič do uspješnog online biznisa

Kroz projekt Skills for Digital radili smo i na kreiranju kvalitetnijeg online ambijenta za 15 biznisa s teritorija BiH, koji su prethodno prošli obuku o e-commerceu u saradnji s Asocijacijom za internet trgovinu "eComm" u BiH i imali mogućnost testnog korištenja lokalne online platforme za prodaju. Vođeni idejom da vlasnicima malih i srednjih kompanija, kao i onima koji razmišljaju o pokretanju vlastitog online biznisa dodatno olakšamo i skratimo put do najboljih praksi, zajedno s partnerima i stručnim saradnicima kreirali smo „Vodič do uspješnog online biznisa“ koji je u prethodnoj godini doživio dva izdanja.

Vodič sublimira savjete i smjernice uz pomoć kojih, uz optimalne investicije i odabir kvalitetnih partnera, poduzetnici/ce razvijaju svoj poslovni model, ne bazirajući se samo na lokalno, nego i na regionalno, pa čak i svjetsko tržište.

Vjerujemo da ćemo u narednom periodu pratiti rast i razvoj brojnih bosansko-hercegovačkih kompanija i ispisivati nove uspješne priče naših poduzetnica i poduzetnika.

Drugo, izmijenjeno i dopunjeno izdanje, 2023.

MarketMakers

Povodom Svjetskog dana poduzetnica: Sajam, panel, radionice i mentorstvo u Nahli

Povodom obilježavanja Svjetskog dana poduzetnica u partnerstvu s Ministarstvom privrede Kantona Sarajevo održan je niz aktivnosti namijenjenih promociji poduzetništva žena, osnaživanju, edukaciji, mentorstvu i izgradnji dodatnih kapaciteta za rad i saradnju.

Na Sajmu biznisa bh. poduzetnica posjetitelji su imali priliku kupiti proizvode malih biznisa koje vode žene, a koji se bave izradom prirodne kozmetike i biljnih preparata, dekorativno-upotrebni predmeta za dom, nakita i odjeće.

Panel diskusija “Uloga neformalnog obrazovanja i cjeloživotnog učenja u poduzetništvu žena u BiH” izazvala je veliki interes posjetitelja i otvorila neka od značajnih pitanja vezanih za

poduzetništvo i učenje poduzetničkih vještina u našoj zemlji, a posebno poduzetništvo žena te skrenula pažnju na izazove s kojima se susrećemo kao društvo i moguće načine njihovog prevazilaženja.

IZ PRVE RUKU: Alma Džanko, poduzetnica – Sajam u Nahli kao resurs za umrežavanje

Ja sam Alma Džanko, po struci arhitektica, a sada poduzetnica, vlasnica brenda No.Si (brend odjeće za trudnice i dojilje). Moja vlastita priča i nemogućnost da dođem do funkcionalne odjeće za dojenje je bila glavni pokretač da ponudim rješenje i drugim majkama. Danas No.Si u svom asortimanu ima dukseve, duks haljine, haljine, košulje, bluze i majice. Ne smatram da sam imala ikakvog znanja vezanog za pokretanje biznisa, malo kroz arhitekturu jesam, ali više ličnog istraživanja i učenja šta je bitno i šta je ustvari biznis.

Mnogo je toga što se može naučiti i što učim na terenu, pa mi mnogo znače edukativne radionice sa ovom svrhom i posebno mentoring stručnih ljudi iz oblasti iz kojih ja nemam obrazovanje, samo otvoren um i srce za novim znanjem i iskustvima drugih ljudi.

Poduzeticama je potrebna veća podrška sistema, a to je definitivno dug proces promjene u društvu.

Potreban je konstantan savjetodavni organ ili adresa na koju se preduzetnice mogu obratiti za pomoć kada se nađu u “problemu” ili na raskrsnici šta dalje, neko ko će ih usmjeriti ili vratiti na postavke šta im je važno, a to bi možda bio taj vid konstantno dostupnog mentoringa.

U proteklom periodu sam imala priliku učestvovati na radionicama za poduzetnice u Nahli i na sajmu. Najbolji dio ovog iskustva, prvenstveno sajma, bilo je umrežavanje s ostalim malim biznisima, s poduzeticama, ali i posjetiteljima. Zbog toga smatram da su sajmovi ovog tipa veoma korisni.

Programi poslovne podrške i mentorstva u brojkama

NAZIV AKTIVNOSTI	BROJ KORISNIKA/CA	TRAJANJE
KURS: JAVNI NASTUP U MALOM PRSTU - Sarajevo	13	30 časova
RADIONICA: Kako kreirati prepoznatljiv CV? - Bihać	130	5 časova
SEMINAR: „Vješta komunikacija – ključ uspjeha? --Tuzla	33	5 časova
SEMINAR: „Samoprocjena – autentična ličnost“ - Tuzla	25	5 časova
SEMINAR: „Prezentacijske vještine - javni nastup, pisanje CV-a i motivacionog pisma“ - Tuzla	16	3 časa
Kurs "Osnove računovodstva i radno pravnih odnosa" - Tuzla	13	3 časa
RADIONICA: Možeš da vodiš i biznis i društvene mreže (Projekat "Dani poduzetništva žena 2022") - Sarajevo	19	3 časa
RADIONICA: Planiraj svoj finansijski uspjeh (Projekat "Dani poduzetništva žena 2022") - Sarajevo	11	3 časa
RADIONICA: Vanjsko finansiranje i kreditiranje za biznise (Projekat "Dani poduzetništva žena 2022") - Sarajevo	3	5 časova
RADIONICA: "Stres i sagorijevanje na radnom mjestu" - Tuzla	20	3 časa
RADIONICA: "Moje životne uloge - da li se trebam prilagoditi ili promijeniti?" - Tuzla	26	3 časa
RADIONICA: "Kako postaviti zdrave granice?" - Tuzla	23	3 časa
RADIONICA: "Asertivnost u poslovnoj komunikaciji" - Tuzla	13	3 časa

OSNAŽIVANJE MLADIH

Edukacija i podrška za generacije
koje će mijenjati svijet

Programi u oblasti liderstva

Nahla nije omladinska organizacija, ali jeste organizacija koja predano i ustrajno radi s mladima, naročito djevojkama i djevojčicama u našem društvu. Nahla godinama osnažuje mlade kako bi oni dalje doprinosili napretku društva. Svoj doprinos u izgradnji mladih lidera/ki dajemo kroz programe za studentice – Nahlin klub mladih „Tignum“, programe za srednjoškolke – Teen klub i program za mlade aktiviste/ice kroz Inicijativu PRVI.

Nahlin iskusni tim svoja znanja i vještine ugrađuje u mlade, a mladi vjerujući „sigurnoj zoni“ Nahle prave samostalne iskorake kroz rad na svojim projektima. U nastavku možete pročitati više o konkretnim aktivnostima i rezultatima, ali ono što je za nas neopisivo i neprocjenjivo jeste promjena koju vidimo u svakoj polaznici ovih programa, promjena koja će, vjerujemo, donijeti mnoge pozitivne iskorake i u njihovim životima, ali i mnogo šire kroz sve zajednice kojima će ove djevojke kroz godine pripadati i ugrađivati pozitivne vrijednosti.

ISKORACI U OBLASTI OSNAŽIVANJA MLADIH

- Programi za mlade usklađeni s globalnim ciljevima Ujedinjenih nacija koje su razvili kroz Ciljeve održivog razvoja 2030 (SDG 2030)
- Mlade aktiviste u Nahli su radile na 11 novih projekata, od ideje do realizacije.
- Značajna ulaganja u obrazovanje i usavršavanje osoba koje rade s mladima i koordiniraju njihov rad

NAHLIN KLUB MLADIH TIGNUM

“Velike stvari se postižu spajanjem niza malih stvari” (Vincent Van Gogh)

Nahlin klub mladih je dvogodišnji program kroz koji se s mladima radi na tri nivoa:

1. Izgradnja ličnosti polaznica programa kroz niz edukacija i radionica
2. Poticanje aktivističkog djelovanja i razmišljanja polaznica kroz inspirativne priče i primjere iz prakse
3. Projektni rad na temama koje one identificiraju kao značajne za mlade i razrađuju projekt od ideje, preko pisanja, do same realizacije i izvještavanja

Kroz osam projekata Nahlin klub mladih „Tignum“ je u Sarajevu, Bihaću i Tuzli kroz teme zdravlja, ekologije i žena u nauci pokazao spremnost svojim idejama i radom pozitivno mijenjati svoje okruženje. Naš rad s mladima obuhvata i njihovo lično usavršavanje i osnaživanje, ali i praktičnu realizaciju njihovih projekata kroz koje također mnogo uče, a na tom putu trudimo se pratiti globalne teme i trendove u edukaciji mladih kao i podizanje njihove svijesti o važnosti svakog pojedinca u problemima koji su zajednički svim ljudima u svim dijelovima svijeta. S tim u vezi su i projekti mladih lako povezivi s globalnim ciljevima koje su Ujedinjeni narodi razvili kroz Ciljeve održivog razvoja 2030, a što možemo vidjeti kroz narednu grafiku:

		<p>„Zdravlje biram – treniram“ „Stres i anksioznost – savremena bitka koju možeš dobiti“ „Mjesec svijesti o karcinomu dojke“</p>
		<p>„Inovate to Elevate“ „Različito o različitostima“</p>
		<p>„Hortiterapija“ „Eko dani“</p>

Mjesec svijesti o karcinomu dojke obilježen je dijeljenjem informativnih letaka. Također je podijeljen i jedan broj besplatnih pregleda u privatnoj ordinaciji, a mogućnost da budu selektirane za besplatne programe imale su sve korisnice Nahlinih programa. Članice kluba mladih Tignum su u Tuzli, uz podršku Fondacije tuzlanske zajednice, realizirale projekt **„Stres i anksioznost – savremena bitka koju možeš dobiti“** i okviru projekta za srednjoškolce i srednjoškolke organizirale šest radionica tokom kojih su učesnici/ce mogli naučiti kako da prepoznaju simptome stresa i anksioznosti i saznaju kako se boriti sa stresom i anksioznošću. Kroz projekt **„Zdravlje biram - treniram“** članice kluba mladih Tignum u Bihaću su uz podršku Fondacije

Mozaik realizirale praktični program edukacije o ishrani i fizičkoj aktivnosti i kroz 10 treninga s djevojkama radile na podizanju svijesti o važnosti fizičke aktivnosti i zdrave ishrane te praktično prošle elemente rada u fitness centru koje djevojke kasnije mogu same primjenjivati.

Obilježavanje Međunoradnog dana djevojaka i žena u nauci je aktivnost koju Tignum provodi godinama unazad i ima poseban smisao i doprinos promociji žena u nauci i osnaživanju djevojčica i djevojaka kako bi izabrale STEM nauke, bez predrasuda da to nisu polja za djevojke i žene. Ove godine smo u okviru obilježavanja Dana djevojaka i žena u nauci kroz kampanju nazvanu „**Innovate to Elevate**“ organizirali panel diskusiju, radionice za djecu i mlade, interaktivne igre i kvizove.

Projekt „**Različito o različitostima**“ implementiran je kao dio projekta REPORTING DIVERSITY NETWORK 2.0 uz podršku Evropske unije i podrazumijevao je edukaciju za mlade aktiviste o ljudskim pravima, govoru mržnje te praktične vještine kreiranja priča u digitalnom formatu kroz fotopriče, kratke videe, blogove i podcaste. Projekt je realiziran od maja do novembra 2022. godine.

Ekologija je također jedan od segmenata rada Tignuma koji je prisutan iz godine u godinu, u različitim formatima, ali uvijek kao snažan podsjetnik da je čista životna sredina osnovni predušlov za zdrav razvoj zajednice i da mladi očekuju našu podršku kako bismo svi zajedno u ovom domenu uradili više za naše društvo. U Bihaću su članice kluba mladih Tignum kroz projekt „**Hortiterapija**“ spojile brigu za mentalno zdravlje i brigu za ekološku osviještenost mladih te su kroz projekt organizirale edukaciju i praktičan rad s biljkama, sadnju i upoznavanje s terapijskim dejstvom rada sa zemljom i biljkama te na taj način svoju sredinu učinile zelenijom, a mlade opuštenijim i produktivnijim.

IZ PRVE RUKU: Razumijevanje anksioznosti i depresije je važno

“Klub mladih Tignum mi je podario mnogobrojna iskustva, nove prijatelje i mnogo vrijednog znanja kojem nas ne uče u školama. Uz podršku Fondacije tuzlanske zajednice smo realizovale projekat o mentalnom zdravlju mladih i, nadam se, pomogle učesnicima da bolje razumiju temu anksioznosti i depresije i pronađu adekvatne načine nošenja s njima. Kroz radionice sa stručnim predavačima u Nahli potpomognut je i moj lični, profesionalni, ali i duhovni razvoj. Nakon svakog druženja u Tignumu bih dodatno proširivala svoje vidike i učeći o novim temama stekla sam hrabrost i znanje da se dodatno ostvarim u raznim poljima. Od volontiranja u narodnoj kuhinji „Imaret“, u Centru za djecu s višestrukim smetnjama „Koraci nade“, pa sve do Erasmus+ treninga u Njemačkoj kroz koji sam osposobljena da i ja sama držim radionice, moja biografija je znatno unaprijeđena svim iskustvima koja sam ovdje stekla i neizmjereno sam zahvalna Nahli na ljepšoj budućnosti prema kojoj su mi pokazali put.”
- **Ilma Zlatić**, Klub mladih Tignum

„Eko dani“ je naziv seta aktivnosti koje su članice kluba mladih Tignum u Sarajevu realizirale u saradnji s Centrom za mirovno obrazovanje. Članica kluba Nedžma Arnautović bila je polaznica Zelene akademije Centra za mirovno obrazovanje i dobila je njihovu podršku u realizaciji svojih eko inicijativa, a koje su osim ozelenjavanja Nahle uključivale i podizanje svijesti mladih o važnosti recikliranja odjeće zbog fast fashion trenda kao i diskusiju o eko aktivizmu.

Teen klub za srednjoškolke

Nahlin teen klub okuplja mlade uzrasta 14 do 18 godina i iako ponekad imamo i učenice završnog razreda osnovne škole u najvećem broju su polaznice programa srednjoškolke. Naša je namjera da kroz dva okupljanja godišnje tokom zimskog i ljetnog raspusta **mladi bolje upoznaju sebe i otkriju svoje potencijale, izgrade jaku i zdravu ličnost**, prepoznaju svoje prednosti i slabosti, izgrade psihološku otpornost, ojačaju duhovnost i pronađu svoju svrhu života te osvijeste životne vrijednosti.

Program rada Teen kluba obuhvata rad tokom tri godine razvoja srednjoškolki, a time omogućavamo i djevojčicama koje ponovo dolaze na radionice da uvijek uče nešto novo i da imaju prostor za dalji napredak. Djevojke koje prođu cjelokupan program rada s tinejdžerkama osjećaju benefite koje program ima na njih kao ličnosti i stoga jako često nastavljaju dolaziti u Nahlu i postaju i članice Kluba mladih Tignum kad za to steknu uslove.

„Teen klub je meni jedno veliko i značajno iskustvo. Prošla sam kroz sva četiri modula i to govori o tome koliko je taj program dobar i meni bitan. Teen klub uvijek toplo preporučujem svima i jako mi je bitno što je ovaj program besplatan i tako dostupan svima. Program je raznolik i dovoljno širok da djevojke različitih afiniteta mogu uživati u njemu. Kroz ova četiri modula na Teen klubu sam razvila snažna prijateljstva i topla poznanstva i na tome sam jako zahvalna.“ – **Amina Fatkić**, Teen klub

Programi osnaživanja mladih u brojkama

NAZIV AKTIVNOSTI	BROJ KORISNIKA/CA	TRAJANJE
NAHLIN TEEN KLUB - Sarajevo	105	28h časova X 4 grupe
NAHLIN TEEN KLUB - Bihać	57	28 časova
NAHLIN TEEN KLUB - Tuzla	13	20 časova
NAHLIN TEEN KLUB - LJETNI KAMP Bihać	19	40 časova
NAHLIN KLUB MLADIH "TIGNUM" - Sarajevo	44	84 časa
NAHLIN KLUB MLADIH "TIGNUM" - Bihać	16	54 časa
NAHLIN KLUB MLADIH "TIGNUM" - Tuzla	16	68 časova
NAHLIN KLUB MLADIH "TIGNUM" (alumne) - Sarajevo	20	18 časova
KAMP KLUBA MLADIH TIGNUM - Sarajevo	17	32 časa
Radionica: Tips and tricks za uspješan time management (u okviru Dana otvorenih vrata Tignuma)	25	2 časa
Radionica: S emocijama na ti (u okviru Dana otvorenih vrata Tignuma)	20	2 časa
"Radionica za mlade: Storytelling - kreativno razmišljanje - Sarajevo	15	3 časa
"Radionica za mlade: Storytelling - kreativno razmišljanje - Tuzla	10	3 časa
"Radionica za mlade: Storytelling - kreativno razmišljanje - Bihać (online)	7	3 časa
"Radionica: Programiranje u Pythonu za tinejdžerke (projekt INNOVATE TO ELEVATE) Sarajevo	8	2 časa
Radionica: Basic Life Support (projekt INNOVATE TO ELEVATE) Sarajevo	15	2 časa
Radionica: Ostanite sigurni online (projekt INNOVATE TO ELEVATE) Sarajevo	20	2 časa
IT-ovac nisam, ali znam računar da održavam sam (projekt Nahlinih mladih volonterki u saradnji s Fondacijom Mozaik)	20	23 časa
Psihološka radionica za mlade: Kuda sa emocijama? - Bihać	20	2 časa
Psihološka radionica za mlade: Anksioznost, stres i krizne situacije - kako ih prepoznati, suočiti se i oporaviti" Tuzla	25	2 časa
Realizacija projekta "Stres i anksioznost: savremena bitka koju možeš dobiti" - Tuzla	23	12 časova
"HortlTerapija" - projekt Nahlinih mladih volonterki u saradnji s Fondacijom Mozaik posvećen mentalnom zdravlju mladih - Bihać	13	8 časova
CIKLUS RADIONICA ZA TINEJDŽERKE: Zdravlje biram - treniram	8	13 časova

Usavršavanje Nahlinog osoblja koje radi s mladima

Ulaganje u naše interne kapacitete je kontinuirana potreba jačanja naših resursa i u skladu je s ciljevima Strateškog plana 2021-2026. kako bismo naš rad konstantno mogle unapređivati. Naše kolegice **Zejneb Sherbi, Emina Grošić i Ilma Čosić** u protekloj godini prošle su edukacije koje će im, vjerujemo, pomoći da još bolje i kompetentnije pomažu mladima kroz Nahline programe.

„Obuku za stručne saradnike za rad s mladima u organizaciji Instituta za razvoj mladih KULT je zajedno sa mnom pohađalo još 17 mladih ljudi iz gradova širom Bosne i Hercegovine.

Obuka je obuhvatila teme vezane za zagovaračke kampanje, PR i promociju u radu s mladima i zakonski okvir u BiH vezan za mlade, koordinatorske uloge u radu s mladima i strateški rad s mladima. Učili smo iskustveno, kroz praktične vježbe, prezentacije, analize i simulacije, pa smo i posmatrajući edukatore mogli dosta učiti o radu s mladima u praksi. Obuka mi je značajno pomogla u sistematizaciji mog već stečenog znanja i iskustva u radu s mladima te mi je pomogla da bolje razumijem kontekst rada s mladima u BiH gdje smo kroz ovaj vid rada imali priliku zaista duboko razumijeti kontekste različitih dijelova BiH i njihov utjecaj na omladinski sektor, izazove i potencijale te se dobro upoznati s oblastima rada drugih organizacija” (**Zejneb Sherbi, Sarajevo**).

„Učestvovala sam u programu 'Trauma - orijentirani mirovni rad u Bosni i Hercegovini' od 3. decembra 2021. godine do 2. decembra 2022. godine. Ovaj edukativni program je namijenjen mladima, predstavnicima omladinskih organizacija i organizacijama koje rade s mladima. Njegov cilj je stvaranje sigurnog i inkluzivnog prostora za susrete, dijalog i neformalno obrazovanje u oblasti mira.

Tokom ovog programa imali smo priliku da se povežemo i obrazujemo o važnim temama koje se tiču mira i mentalnog zdravlja. Aktivnosti koje smo provodili bili su dragocjen doprinos procesu izgradnje održivog mira u Bosni i Hercegovini. Osim toga, program je naglasio važnost očuvanja mentalnog zdravlja mladih i stvaranja sigurnih okruženja za njih.

Ova iskustva su mi otvorila oči i duboko me inspirisala da nastavim raditi na izgradnji mira i podršci mladima u Bosni i Hercegovini. Program me naučio kako da pristupim pitanjima traume i konflikta na osjetljiv način te kako da doprinesem stvaranju pozitivnih promjena u zajednici. Ovo iskustvo će zauvijek ostati urezano u mom srcu kao važan korak u mom ličnom i profesionalnom razvoju” (**Emina Grošić, Bihać**).

„Trening za trenere Y-PEER prošla sam u organizaciji Regional Youth Cooperation Officea i The United Nations Population Funda. Trening se bazirao na osnaživanje mladih ljudi dodatnim kompetencijama i produblivanjem tema iz oblasti izgradnje mira. Ovaj program pružio mi je dodatne alate koji su bitni za angažiranje mladih u rješavanju problema koji narušavaju kako socijalni, tako i duševni mir. Jedan od najvećih rezultata je mreža trenera koja se razvila kroz ovaj program te podijeljena iskustva iz različitih društvenih konteksta, budući da je trening okupio mlade ljude s prostora cijelog Zapadnog Balkana. Zajedno s ekspertima iz cijelog svijeta učili smo o metodama rada s mladima u postkonfliktnim društvima, kako ih motivirati da misle izvan nametnutih narativa i potaknuti da sami pokrenu inicijative koje će donijeti opću društvenu sigurnost i mir. Ove teme su jako važne u društvima poput našeg i dragocjeno mi je bilo učiti kako raditi na ovim temama s mladima” (Ilma Čosić, Sarajevo).

Inicijativa PRVI – Nahlini aktivisti/ce za slobodu vjere i uvjerenja

Rad mladih aktivista i aktivistica **Inicijative protiv rasne i vjerske intolerancije (PRVI)** protekle je godine bio snažno fokusiran na strukturiranje rada, osposobljavanje aktivista te rad s mentoricom koja je u proteklom periodu značajno pomogla jačanju i usmjeravanju rada Inicijative.

Aktivisti i aktivistice su ove godine radili kako na ustaljenim projektima Inicijative kao što je njihov kontinuiran doprinos bilježenju zločina potaknutih mržnjom u BiH i monitoring medija u okviru godišnjeg Hate Crime Reporta za OSCE ODIHR, tako i na novim aktivnostima kao što je organiziranje fundraising kampanje za štampanje priručnika “Islamofobija - kako joj se suprotstaviti” za aktiviste i aktivistice na polju ljudskih prava.

Realizirane su i četiri radionice u Bihaću, Jajcu, Visokom, Bugojnu, a također je održana i radionica na temu slobode vjere i uvjerenja u okviru projekta „Različito o različitostima“. Uspostavljena je i saradnja s omladinskim organizacijama u Visokom, Bugojnu i Jajcu.

Aktivisti su ove godine bili aktivni i na društvenim mrežama otvaranjem naloga na platformama za dalje širenje poruka Inicijative, ali i kroz korištenje postojećih za obilježavanje Međunarodnog dana borbe protiv islamofobije, Međunarodnog dana ljudskih prava i Međunarodnog dana borbe protiv govora mržnje.

NAZIV AKTIVNOSTI	BROJ KORISNIKA/CA	TRAJANJE
Radionica za mlade: Sloboda misli savjesti i uvjerenja (Projekt “Različito o različitostima”) Sarajevo	13	3 časa
Radionica za mlade: Sloboda misli savjesti i uvjerenja (Projekt “Različito o različitostima”) Tuzla	16	3 časa
Radionica za mlade: Sloboda misli savjesti i uvjerenja (Projekt “Različito o različitostima”) Bihać	4	3 časa
Radionica za mlade: Poruke različitosti kroz uličnu umjetnost (Projekt “Različito o različitostima”) Sarajevo	15	3 časa
Trening za predstavnike/ce institucija - dječija i ženska prava i mehanizmi zaštite (Projekt “Za našu bolju budućnost”)	15	21 čas
Testiranje online modula sa osnovcima na prevenciji zaštite dječijih prava (Projekt “Za našu bolju budućnost”)	100	2 mjeseca

NAHLA – MJESTO SUSRETA I RAZUMIJEVANJA

Uloga Nahle na lokalnom i međunarodnom nivou

Nahla kao primjer pozitivne prakse

Kao organizacija civilnog društva ustrajavamo u kreiranju prostora za susret i saradnju različitih društvenih aktera koji u našem radu ponekad vide priliku da urade nešto više za naše društvo, a ponekad i inspiraciju za sve što bi u budućnosti mogli raditi. Uvijek nam je zadovoljstvo ugostiti kako domaće tako i međunarodne organizacije, donosioce odluka, predstavnike vjerskih zajednica i mnoge druge pojedince i grupe koji se kroz naš rad upoznaju s nekim specifičnostima bh. društva, a naročito nevladinog sektora.

Nahline centre su do sada posjetile stotine organizacija iz brojnih zemalja svijeta i regiona i vjerujemo kako smo tim posjetama otvorile nova vrata razumijevanja i saradnje za dobrobit svih kojima služimo i mi i naši gosti.

Nahla kao primjer pozitivne prakse kad je u pitanju cjeloživotno učenje i standardi u obrazovanju odraslih, naročito za ekonomsko osnaživanje žena, kao i organizacija koja predano i ciljano radi s mladima, organizacija koja u temeljnim vrijednostima vjere vidi inspiraciju za doprinos pozitivnim promjenama u društvu su samo neke od oblasti našeg rada zbog kojih primjećujemo sve veće interesovanje i sve češće pozive za posjetu.

Ove godine smo imali nekoliko posjeta organizacija iz inostranstva koje je naročito zanimao naš rad s mladima i aktivističke inicijative kao i prakse u obrazovanju odraslih, a sličan interes za saradnju u tom domenu je bio i od nekih domaćih organizacija. S predstavnicima Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini razgovarali smo o trenutnim projektima i budućim saradnjama, a s predstavnicima izvršne vlasti podsjetili smo na neke od ekonomskih pokazatelja kojima treba prethoditi **podrška u obrazovanju i ekonomskom osnaživanju žena**.

Posjeta organizacije BRAVO i omladinskih radnika iz Italije, Bugarske i Hrvatske

U Nahli smo ugostili omladinske radnike/ce iz Italije, Bugarske i Hrvatske, predstavnike/ce organizacija L'ORMA international, ARBS i Vere Montis! Naš centar bio je jedna od adresa koju su uvrstili u svoj plan posjete Bosni i Hercegovini s domaćinima iz organizacije BRAVO – Bosnian Representative Association for Valuable Opportunities. Ova posjeta bila je prilika za upoznavanje s Nahlinim radom, ciljevima i utjecajem, kao i za razmjenu iskustava u radu s mladima, a realizovana je kao dio „BOOST” projekta na kojem su ove organizacije radile u prethodnom periodu.

NAHLA - MJESTO SUSRETA, UČENJA I RAZUMIJEVANJA

- Bili smo domaćini preko 20 studijskih posjeta, grupa i delegacija koje su u Nahli učile, razmjenjivale znanja i stjecale nova iskustva.
- Profesionalnim i odgovornim pristupom ostvarili smo rezultate koji privlače pažnju različitih institucija, organizacija, centara i univerziteta širom Evrope i svijeta
- U toku ove radne godine naši gosti su bile različite značajne ličnosti iz akademske zajednice, političkog i vjerskog života, što nam daje priliku da bolje upoznamo izazove i šanse u okruženju.

Nahla je prenijela iskustva rada s mladima, s posebnim fokusom na način organizacije programa kroz koje radimo s mladima - Tignum, Teen, PRVI. Tokom posjete članice Tignuma su također podijelile svoja iskustva pohađanja programa za mlade u Nahli, ali su imale priliku i razmijeniti svoja aktivistička iskustva s kolegama i kolegicama iz drugih evropskih zemalja.

Rezultat ovog dvogodišnjeg projekta je i priručnik za omladinske radnike s praktičnim fokusom na razvoj transversalnih vještina kod mladih ljudi koji su predstavnici organizacije BRAVO poklonili Nahlinoj biblioteci.

Kako iskoristiti kulturalne raznolikosti

Posjeta Inicijative Youth Bridge iz Minhena (Njemačka)

Nakon što smo jedni druge upoznali s radom naših organizacija, otvorili smo teme društvenog diverziteta, na koji način iskoristiti prednosti koje nam kulturalna raznolikost donosi, ali i kako se nositi s izazovima takvog društva. Kako kao pojedinci, ali i društveno odgovorne grupe, možemo raditi na sprečavanju razvijanja stereotipa i predrasuda, kako se boriti protiv govora mržnje i zločina počinjenih iz mržnje. Osvrnuli smo se na prošlost, kako se bh. društvo, a kako njemačko, nose s prošlošću i da li učimo važne lekcije koje nam historija ostavlja iza ratova

i sukoba. Ovom kratkom, ali sadržajnom druženju prisustvovala su uposlenice Nahle, članice Nahlinog Kluba mladih Tignum i predstavnice Inicijative PRVI.

Umrežavanje s VHS Ahaus iz Njemačke

Predstavnici Visoke narodne škole VHS Ahaus iz Njemačke sa svojim saradnicima u okviru studijske posjete BiH posjetili su Nahlu. Ova posjeta je rezultirala razmjenom iskustava, upoznavanjem s radom i djelovanjem Nahle, ali i razmjenom pozitivne energije, ideja kao i prilika za buduća povezivanja na polju obrazovanja odraslih.

Poticanje na aktivizam i djelovanje u zajednici

Posjeta mladih izviđača iz Velike Britanije – Muslim Scout Fellowship

Nahlu je posjetila grupa mladih izviđača iz Velike Britanije, pripadnika organizacije izviđača. Tokom posjete Bosni i Hercegovini jedna od stanica bila je i CEI Nahla.

Gostima smo predstavili Nahlin rad s mladima, oblasti i metode koje koristimo u radu s mladima, a s ciljem poticanja na aktivizam i djelovanje u zajednici. Razmijenili smo iskustva u radu s mladima, s obzirom i na njihovo široko iskustvo u osnaživanju mladih.

Bosna u tranziciji: Odgovor socijalnog rada

Posjeta studenata s Univerziteta u Denveru

Studenti društvenih studija s Univerziteta u Denveru su posjetili BiH u okviru pohađanja predmeta pod nazivom „Bosna u tranziciji: Odgovor socijalnog rada“ u okviru svog master studija. Studenti studiraju ovaj predmet na kampusu u Denveru kroz dvomjesečnu nastavu, a zatim svi zajedno putuju u BiH u dvosedmjenu posjetu. Posjetu je predvodila profesorica Ann Petrila.

Između ostalog, oni u okviru svoje posjete imaju priliku i posjetiti Međunarodnu komisiju za nestale osobe, Američku ambasadu, Udruženje majki Srebrenice, Memorijalni centar Srebrenica te različite muzeje. Nahla je bila jedna od nevladinih organizacija koja se ove godine po prvi put našla u okviru programa ove posjete. Prenijeli smo iskustva svog dugogodišnjeg

rada sa ženama i mladima, s posebnim fokusom na aktivističko djelovanje u društvu. Imali su priliku upoznati jedan vid rada za zajednicu i napredak bh. društva kroz rad na terenu, s posebnim fokusom na edukaciju te se upoznati s ulogom Nahlinog djelovanja u zajednici i ovog vida aktivizma koji vodi ka kvalitetnijem suživotu i pomirenju.

Andagoška praksa studenata/ica sa Filozofskog fakulteta UNSA

Studenti i studentice treće godine Odsjeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu u okviru svoje andagoške prakse na predmetu „Osnove andragogije“ posjetili su Centar za edukaciju i istraživanje „Nahla“.

Posjeta je organizirana u saradnji s doc. dr. Aminom Isanović Hadžiomerović s Filozofskog fakulteta na kojem je CEI Nahla već duži niz godina prepoznata kao pozitivan primjer primjene andagoških principa u domeni obrazovanja odraslih. Cilj posjete bio je spajanje teorijskog znanja i uvida u praksu andragogije, razmjena iskustva, kao i spoznaja izazova u radu jednog centra za obrazovanje odraslih. Mahira Idrizović, voditeljica Nahlinog odjela za edukaciju i Zejneb Sherbi, koordinatorica u odjelu za edukaciju, upoznale su studente i studentice s našim radom i

pristupom radu, predstavile programe, ali i trendove i smjernice daljeg djelovanja i doprinosa društvu u cjelini. Radoznalost i oduševljenje konceptom rada Nahle naši gosti i gošće izrazili su kroz diskusiju, ali i prilikom obilaska prostorija Nahle.

Andragoška praksa studenata IPF Bihać

Tokom prethodne godine realizirana je i andragoška praksa za student Islamske pedagoške akademije u Bihaću. Cilj ove andragoške prakse je da se studente upozna s različitim aspektima funkcioniranja odgoja i obrazovanja odraslih u institucijama koje se njime bave, da još jednom provjere svoje profesionalno opredjeljenje i mogućnost vlastite adaptacije na ambijent i uvjete odgojno-obrazovnog rada u procesu edukacije odraslih.

Posjeta predstavnika organizacije DANTE iz Rijeke

Centar za edukaciju i istraživanje „Nahla“ ugostio je i uposlenike i uposlenice Ustanove za obrazovanje odraslih „Dante“ iz Rijeke s ciljem razmjene iskustava u polju obrazovanja odraslih i razmatranja mogućnosti za saradnju u oblastima od zajedničkog interesa. „Dante“ je organizacija koja se već trideset godina primarno bavi obrazovanjem odraslih kroz promociju i ohrabivanje ljudi da se kontinuirano obrazuju, kao i kroz svoju bogatu obrazovnu ponudu. Nakon upoznavanja s osnovnim oblastima u kojima djeluje „Dante“ rad CEI Nahla predstavile su Sehija Dedović, predsjednica udruženja, Amina Džaferović, koordinatorica programa u Nahlinoj poslovnoj zajednici i Mahira Idrizović, voditeljica odjela za edukaciju.

Naglašeno je da je najvažnija poveznica ustanove „Dante“ s Nahlom to što imamo slične ciljne grupe, programe, metode rada kao i sveobuhvatni utjecaj na društvo u regionu u kojem djelujemo. Fokus posjete bila je razmjena iskustava u polju obrazovanja odraslih i primjeni didaktičkih metoda, kao i razmjena ideja koje bi u konačnici doprinijele boljoj saradnji te unapređenju kapaciteta obje organizacije.

Mali biznisi kao generator ekonomskog razvoja

Posjeta ministra privrede Kantona Sarajevo, Adnana Delića

Povodom Svjetskog dana poduzetništva žena, CEI Nahla je posjetio ministar privrede Kantona Sarajevo Adnan Delić te se obratio prisutnima na panelu koji je Nahla tim povodom organizirala u okviru Dana poduzetništva žena. Ministar je istakao potencijal malih biznisa kao generatora ekonomskog razvoja u svakom društvu i naglasio važnost rada na vraćanju povjerenja u institucije i pojedince koji obavljaju javne funkcije kroz transparentne procese i programe podrške. Ministar Delić upoznao je prisutne s nizom programa kroz koje Ministarstvo privrede KS pruža podršku jačanju i osnaživanju žena u poduzetništvu.

Saradnja inspirisana vrijednostima islama

Posjeta delegacija Muftijstva sarajevskog i Muftijstva bihaćkog

Posjeta muftije sarajevskog, dr. Nedžada ef. Grabusa, bila je prilika da se istaknu prednosti saradnje Nahle kao organizacije inspirirane vrijednostima islama i Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, a što je u interesu svih građana. Naročito je podvučena namjera da se intenzivnije saraduje na programima za mlade, s obzirom na to da Nahla ima svoje omladinske programe i da Islamska zajednica ima aktivnu Mrežu mladih te će se u budućnosti raditi na tome da Nahla pruži svoju podršku i prenese svoja iskustva u radu s mladima.

Projekti na kojima se nastavlja raditi u budućnosti u više muftijstava su Pozitivna zajednica – obuka za društveno angažirano djelovanje džematskih odbora (obuhvata 50 časova iz oblasti komunikacijskih vještina, timskog rada, upravljanja vremenom, osnova strateškog planiranja i društveno angažiranog djelovanja) i Imami protiv nasilja – program

posebno osmišljenih radionica kroz koje imami ovladavaju alatima i vještinama korisnim za prepoznavanje slučajeva nasilja i potencijalnih nasilnika i adekvatnu brigu o žrtvama, bilo da je riječ o ženama, djeci ili starijim osobama.

Muftija bihaćki hafiz Mehmed ef. Kudić posjetio je Centar za edukaciju i istraživanje "Nahla" u Bihaću. S izvršnom direktoricom centra mr. Zinetom Horozović je razgovarao o aktivnostima centra te o modalitetima moguće saradnje Nahle s Islamskom zajednicom. Muftija je Nahlin rad u Bihaću ocijenio kao primjer kvalitetnog djelovanja žena za napredak društva i izrazio želju da se nastavi saradnja Centra i Islamske zajednice.

UNAPREĐENJE PRAKSI I RAZMJENA ISKUSTAVA U OBRAZOVANJU ODRASLIH

Obrazovanje odraslih je izuzetno dinamično područje koje se kao i brojne druge oblasti usljed konstantnih globalnih promjena stalno prilagođava i raste. Od samih početaka našeg rada bilo nam je važno da pratimo svjetske prakse u obrazovanju odraslih i koliko god je to moguće primjenjujemo u radu u Nahlinim centrima. Na ovom putu uvijek su nam značile razmjene iskustava s drugim organizacijama od kojih smo mogle učiti, ali i onih kojima smo mi bile inspiracija u kreiranju pozitivnog okruženja za kvalitetno obrazovanje odraslih u njihovim sredinama.

Saradnja s njemačkim visokim narodnim školama

Nahla je jedna od četiri bh. organizatora obrazovanja odraslih koji učestvuju u projektu saradnje i umrežavanju bh. organizatora s njemačkim i evropskim organizatorima obrazovanja odraslih u partnerstvu s DVV International – Ured za BiH. Umrežavanje partnerskih organizacija s visokim narodnim školama iz Njemačke obavlja se u svrhu razmjene i unapređenja lokalnih praksi u obrazovanju odraslih. U okviru ove saradnje potpisani su i memorandumu o razumijevanju koji predviđaju online sastanke, studijske posjete Njemačkoj, razmjenu i transfer

know-how do kraja 2024. godine. Nahlin centar posjetila je i gospođa Bettina Brand, regionalna referentica DVV International Bonn, a u okviru posjete razgovarali smo o iskustvu i praksi Nahle, ali i izazovima u radu organizatora obrazovanja odraslih u BiH.

Studijska posjeta VHS Magdeburg

Nakon što je u oktobru prošle godine potpisan Memorandum o saradnji između CEI Nahla i Gradske visoke narodne škole Magdeburg (VHS Magdeburg, Njemačka) u partnerstvu s DVV International – Ured za BiH, predsjednica CEI Nahla i izvršne direktorice Nahlinih edukacijskih centara u Sarajevu, Bihaću i Tuzli u periodu od 4. do 10. juna 2023. boravile su u studijskoj posjeti partnerskoj školi u cilju razmjene i unapređenja lokalnih praksi u obrazovanju odraslih.

U okviru studijske posjete VHS Magdeburg predstavnice CEI Nahla upoznale su se s detaljima kontrole kvaliteta, procedurama rada, online platformom za učenje odraslih, procedurama orijentacije pri upisu na program obrazovanja, analizom potreba i pristupom ciljnoj grupi, kao i sa softverima koji se koriste u praksi. Ove metode rada su analizirane i u praksi, kroz prisustvo različitim nastavnim jedinicama, budući da je ponuda VHS-a usmjerena na sve slojeve stanovništva i ima za cilj pokriti postojeće i probuditi nove obrazovne potrebe.

Uvidjele smo da, iako su njemačko i bosanskohercegovačko društvo različiti kad se radi o obrazovanju odraslih, organizacije imaju puno sličnih praksi i neke zajedničke izazove u radu. Uvidi koje smo stekle ohrabruju nas, ali nam istovremeno pomažu i u unapređenju praksi za koje već neko vrijeme znamo da su potrebne u našem radu, a sada imamo i primjer kako je to u praksi postignuto i nastojat ćemo pozitivne prakse što je moguće više prenijeti u Nahline obrazovne centre.

Regionalna akademija zagovaranja u obrazovanju odraslih

Sarajevo je početkom juna bilo domaćin Regionalne akademije zagovaranja u obrazovanju odraslih koju je DVV International organizovao za predstavnike šest projektnih zemalja u regijama Istočni susjedi, Kavkaz i Jugoistočna Evropa.

CEI Nahla je učestvovala u radu akademije u okviru delegacije iz Bosne i Hercegovine, ali i bila domaćin organizovane posjete aktera iz obrazovanja odraslih iz spomenutih zemalja. Ovo je bila prilika za razmjenu iskustava, ali i za prezentaciju dobrih praksi u radu Nahle.

Nahla kao primjer Centra za obrazovanje odraslih na konferenciji u Gruziji

Konferencija “Učenje i obrazovanje odraslih u regiji južnog Kavkaza: prekretnice” okupila je stručnjake, političke aktere i aktiviste u oblasti obrazovanja odraslih iz Gruzije, Armenije, Bosne i Hercegovine, Njemačke, Ukrajine, Moldavije, Tadžikistana, Uzbekistana i Kirgistana. Nahla je predstavljena kao primjer centra za obrazovanje odraslih kroz izlaganje na temu “Osnaživanje žena kroz edukaciju u Bosni i Hercegovini”, ali i kroz učešće na panel diskusiji.

Internacionalna konferencija “Uloga obrazovanja odraslih u razvoju lokalnih zajednica”

Internacionalna konferencija održana je u Kišinjevu, Moldavija, u organizaciji DVV Internationala u saradnji s Evropskom asocijacijom za obrazovanje odraslih (EAEA) čija je članica od prošle godine i CEI Nahla. U okviru konferencije predstavljena su iskustva u pomoci obrazovanja odraslih s naglaskom na neformalno obrazovanje kroz centre koji djeluju u lokalnim zajednicama i kroz saradnju s lokalnim vlastima. Nahla je uzela učešće u konferenciji, ali i na organizovanom sastanku članova Evropske asocijacije obrazovanja odraslih.

USPJEŠNE SARADNJE NA PROJEKTIMA I NOVA PARTNERSTVA U 2022/2023

USPJEŠNE SARADNJE NA PROJEKTIMA I NOVA PARTNERSTVA U 2022/2023

Unapređenje turizma u USK u saradnji s USAID-om

Kroz projekt "Izgradimo kulturu izvrsnosti u ugostiteljstvu – obuke za inovativno turističko iskustvo u USK" u prethodnih 12 mjeseci 136 polaznika/polaznica napravilo je značajne korake ka unapređenju svojih turističkih vještina.

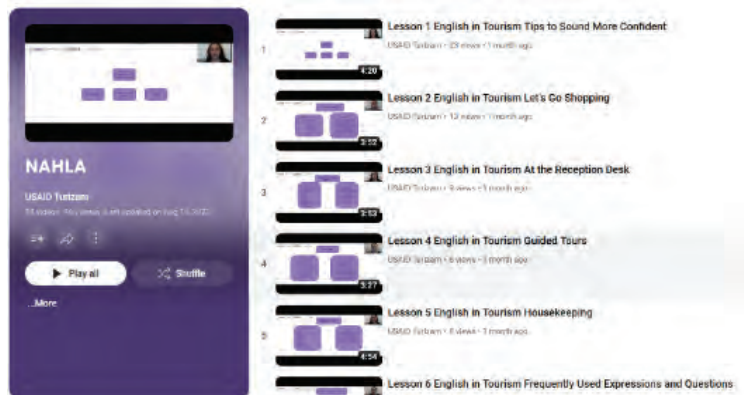
Pružanjem savremenih praktičnih vještina osobama koje rade ili žele raditi u turističkom i ugostiteljskom sektoru, projekat je doprinio kako podizanju kvaliteta turističkih usluga, tako i zapošljivosti novih radnika i radnica u turističkom sektoru u Bosni i Hercegovini.

Posebna vrijednost projekta koja je ostala kao trajno naslijeđe lokalnoj zajednici je izrada 18 videolekcija koje su postale dio edukativne platforme za turističke radnike TurizamAcademy. Besplatne lekcije iz tri oblasti, izvrsnost u ugostiteljstvu, engleski u turizmu i higijena u turističkom smještaju, za dodatno usavršavanje mogu koristiti svi turistički radnici u BiH.

Primarni direktni korisnici projekta bile su mlade osobe, prvenstveno mlade žene, koje su već zaposlene u turističkom sektoru, ali im nedostaju kvalifikacije i vještine ili su nezaposlene, a žele steći vještine potrebne za rad u turizmu. Projektom su značajno poboljšane njihove vještine i kompetencije i time unaprijeđena njihova konkurentnost na tržištu rada. Na ovaj način urađena je direktna intervencija na poboljšavanju položaja u kojem se trenutno nalaze nezaposleni mladi ljudi na području USK, zbog čega je posebno izražen problem iseljavanja i napuštanja ovog kantona.

Poslodavci s područja USK tokom realizacije projekta su uključili svoje uposlenike/ce u obuke, prepoznajući značaj koji ima Unsko-sanski kanton kao jedna od glavnih turističkih regija u Bosni i Hercegovini, s velikim razvojnim potencijalom i mogućnostima zapošljavanja značajnog broja radne snage u godinama koje dolaze.

Projekt "Izgradimo kulturu izvrsnosti u ugostiteljstvu – obuke za inovativno turističko iskustvo u USK" podržali su: USAID putem projekta USAID Turizam, Institut za razvoj mladih Kult Sarajevo putem projekta CHANGE, Centar za kulturu i turizam Cazin, Grad Bosanska Krupa i JU "Centar za kulturu, obrazovanje i informisanje" Bosanska Krupa, a realizirao ga je Centar za edukaciju i istraživanje Nahla, podružnica Bihać.

Košnica (Hive) – projekcije nagrađivanog filma u 5 bh. gradova

CEI "Nahla" uz podršku Ambasade Švicarske u BiH organizirao je specijalne projekcije nagrađivanog dokumentarnog filma Košnica (Hive) i prateće panel diskusije na temu rodne ravnopravnosti u različitim segmentima života u pet bh. gradova u periodu od septembra 2022. do januara 2023. Ovo putovanje prepuno emocija, susreta, razmjena iskustava i izuzetne poduzetničke energije počelo je od Bihaća, nastavljeno preko Travnika i Goražda i zaokruženo u Brčkom i Tuzli. Film "HIVE" je uspješno predstavljen kao inspirativna priča koja je motivisala i povezale žene poduzetnice u manjim lokalnim zajednicama.

Na panel diskusijama nakon filma razgovarali smo s predstavnicima/ama Ambasade Švicarske u BiH, lokalnih jedinica samouprave, različitih udruženja koja rade i djeluju u oblasti rodne ravnopravnosti i osnaživanja žena te lokalnim poduzetnicama koje su uz mnogo truda uspjele ispisati svoje uspješne priče.

Kroz ovaj projekt postignuto je nekoliko značajnih rezultata:

- Uspostavljen je otvoren dijalog o važnim temama koje su često izbjegavane ili zanemarivane u bosanskohercegovačkom društvu, kao što su rodna ravnopravnost, rodne uloge, stereotipi i predrasude, preduzetništvo, zapošljavanje žena, predrasude, nasilje i podrška ženama.
- Kroz postavljanje ključnih pitanja lokalnim vlastima istakli smo važnost pitanja rodne ravnopravnosti i potakli raspravu o politikama i stavovima lokalnih zajednica te dali uvid učesnicima o aktivnostima njihove lokalne zajednice u ovom segmentu.
- Žene različitih pozadina su pronašle hrabrost i motivaciju, ali i prostor da ispričaju svoju priču o uspjehu, umrežile se s drugim ženama i počele raditi na unapređenju svog društvenog položaja i kvaliteta života.
- Uspostavljen je kontakt sa preko 170 NVO s područja USK, BPK, SBK, TK i Brčko distrikta i veliki broj njih je imao svoje predstavnike na projekcijama i panel diskusijama.
- Ostvaren je značajan medijski doseg kroz medijska gostovanja, promotivnu kampanju u lokalnim medijima, objave na različitim platformama uz intenzivnu interakciju na društvenim medijima u komentarima, gdje su učesnici dijelili svoje dojmove i podršku kako ovim temama tako i radu Nahle.

Projekcijama filma prisustvovalo je ukupno 730 osoba, a na panel diskusijama je angažovano ukupno 22 panelista i panelistica.

Saradnja na EU projektu “Za našu bolju budućnost”

Centar za edukaciju i istraživanje “Nahla”, u partnerstvu s organizacijama Zavod „Krog” Slovenija i Udruženje „Medica” Zenica, uz finansijsku podršku Evropske unije, u periodu od marta 2021. do novembra 2023. realizuje projekat “Za našu bolju budućnost – zaštita i promocija dječijih i ženskih prava u BiH”. Projekat ima za cilj podići svijest i educirati žene i djecu o njihovim pravima te ih osnažiti za promociju i zaštitu svojih prava u svojim lokalnim zajednicama.

Grupa od 20 žena iz različitih nevladinih organizacija i grupa od 30 djece iz 10 škola iz cijele Federacije BiH su odabrani kroz detaljan proces selekcije kako bi prošli edukaciju za trenere u oblasti ljudskih prava i nasilja nad ženama, odnosno dječijih prava i nasilja nad djecom. Proces odabira učesnika uz precizno definisane kriterije je omogućio da se na trening uključe vrlo odgovorni pojedinci i pojedinke koji su spremni doprinijeti zajednici i prenijeti znanje kroz vještine koje su stekli na treningu, na polju ženskih i dječijih prava. Završetkom treninga oni su održali desetine sesija podizanja svijesti o ženskim i dječijim pravima za svoje vršnjake. Kroz te sesije **je više od 400 djece i 200 žena dijelilo svoja iskustva, učilo o pravima, nasilju i mehanizmima zaštite.**

Ovim projektom su **kreirani i posebni online moduli edukacije o ženskim i dječijim pravima i mehanizmima borbe protiv nasilja koji će ostati kao trajno naslijeđe ovog projekta** za upotrebu u školama i organizacijama. Upotrebom interaktivnih online modula proširuje se opseg djelovanja i utjecaja ovog projekta na sve one koji nisu bili obuhvaćeni prvobitnim sesijama podizanja svijesti o pravima žena i djece, nasilju i mehanizmima zaštite. **Online moduli su tokom 2022/2023 testirani u radu sa 100 učenika u školama u Unsko-sanskom, Tuzlanskom i Kantonu Sarajevo.**

Realizirani su i treninzi za predstavnike i predstavnice institucija i donositelja odluka koji su prošli obuku u oblasti ženskih i dječijih prava i rodno zasnovanog nasilja nakon čega su oni pripremili i implementirali vlastite inicijative za podizanje svijesti o nasilju u lokalnim zajednicama.

Nahla kao dio Lokalnog partnerstva za aktivaciju i integraciju nezaposlenih lica na tržište rada

U martu 2022. CEI Nahla je postala dio odabrane partnerske mreže koja je razvila lokalne inicijative za zapošljavanje i realizovala obuke i prekvalifikacije za najmanje 1600 nezaposlenih osoba. Partnersku mrežu je formirala Međunarodna organizacija rada (ILO) u Bosni i Hercegovini u okviru projekta „Podrška Evropske unije lokalnim partnerstvima za zapošljavanje – Faza II“ (LEP II) koji finansira Evropska unija. **Nahla kao članica partnerstva u periodu od aprila 2022. do novembra 2023. realizira programe obrazovanja iz IT usmjerenja za nezaposlene žene s područja Kantona Sarajevo i programe obrazovanja za krojačicu i šnajdericu uz karijerno savjetovanje i pomoć prilikom zapošljavanja.**

Partnerstvo pored CEI Nahla čine: Općina Novi Grad Sarajevo, JU Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo, Dizart d.o.o. – Centar za obrazovanje odraslih, TMP društvo za zapošljavanje slijepih i slabovidnih lica d.o.o. Sarajevo, Udruženje trenera CEFE u BiH i Herbal Spa d.o.o. Sarajevo.

Nakon što je tokom prethodne godine u okviru ove saradnje Nahla realizirala Obuku za UI/UX dizajn, tokom ove radne godine pripremljen je unaprijeđeni nastavni plan i program Obuke za krojenje i šivenje i ova obuka je akreditovana kao javno važeća pri Ministarstvu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo te realizovana u našem centru u Sarajevu za 11 polaznica koje su osposobljene za ovo zanimanje.

Nakon završene obuke polaznice su prošle proces karijernog savjetovanja te su povezane s poslodavcima u cilju zapošljavanja. Većina polaznica obuke je bez ikakvog predznanja ušla u proces edukacije te su nakon 5,5 mjeseci vrijednog rada uz mentorstvo predavačice Selme Subašić prošle osnove krojenja i šivenja odjevnih predmeta: suknja, bluza, pantalone, haljina i sako te su predale svoje završne radove i sada su spremne za tržište rada u oblasti tekstilne industrije. Od njih jedanaest, šest polaznica obuke su već prošle proces selekcije te su započele probni rad i očekuju potpisivanje ugovora o radu u najskorijem roku, dok su ostale u procesu aktivnog traženja zaposlenja i komunikacije s potencijalnim poslodavcima.

Unapređenje kvaliteta života žena treće dobi kroz saradnju s Društvom Crvenog križa

Nakon 10 mjeseci i 12 organiziranih aktivnosti u Sarajevu, Bihaću i Tuzli uspješno je završen projekt „Godine su samo broj – podrška ženama treće dobi kroz edukaciju, socijalizaciju i prevenciju kroz koji je nova znanja, vještine i prijateljstva **steklo 249 žena treće dobi**. Ovom saradnjom Nahla je napravila prvi značajniji iskorak u organiziranju posebno osmišljenih aktivnosti za žene treće dobi.

Žene u dobi 50+ imale su priliku pohađati:

- **Motivacijske seminare o fizičkom zdravlju i ishrani** koji su im pomogli da nauče kako ishranu prilagoditi trećoj dobi i kako ishranom prevenirati različita oboljenja;
- **Motivacijske seminare o mentalnom zdravlju** koji su im pomogli da saznaju više o načinima nošenja s izazovima koje donosi proces starenja i različitim tehnikama disanja i relaksacije;
- **Terapijske, kreativne i relaksacijske radionice** (tkanje, slikanje, pletenje, aromaterapijski jogilates i pilates) koje su poslužile kao vid antistres terapije i motivacije za uključivanje ovakve vrste aktivnosti u svakodnevni život.

Koliko su potrebne i poželjne aktivnosti koje će uljepšati svakodnevnicu ženama treće dobi i omogućiti im aktivno starenje i konstatno učenje novih vještina govori i njihovo oduševljenje i odaziv na sve aktivnosti organizirane u okviru ovog projekta:

„Kurs je bio odličan, sve žene su pokazale veliku kreativnost i posvećenost. Hvala svima koji su nam omogućili divno druženje i da nešto naučimo o tkanju.“ (Enisa, 64)

„Na našu radost, grupa je bila multietnična, što je bilo divno, jer smo mogle razmjenjivati razna iskustva i zanimljive priče. Nadam se da će u budućnosti biti više ovakvih aktivnosti koje su prijeko potrebne u našoj dobi i posebna su radost penzionerkama sa skromnim primanjima.“ (Mira, 69)

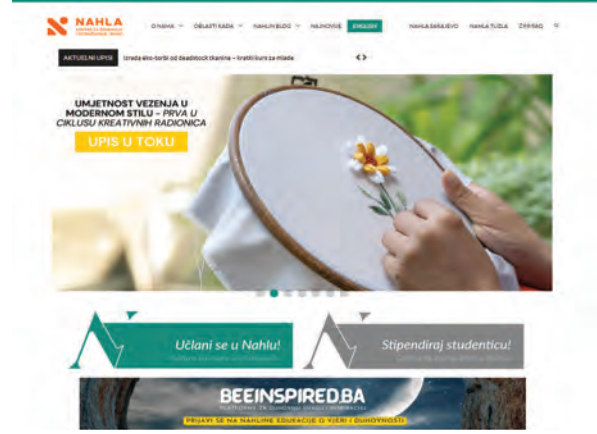
Projekt „Godine su samo broj – podrška ženama treće dobi kroz edukaciju, socijalizaciju i prevenciju” Centar za edukaciju i istraživanje “Nahla” realizirao je u saradnji s Društvom Crvenog krsta/križa BiH. Projekt je finansirala Evropska unija, uz podršku Austrijske agencije za razvoj i Austrijskog Crvenog krsta/križa.

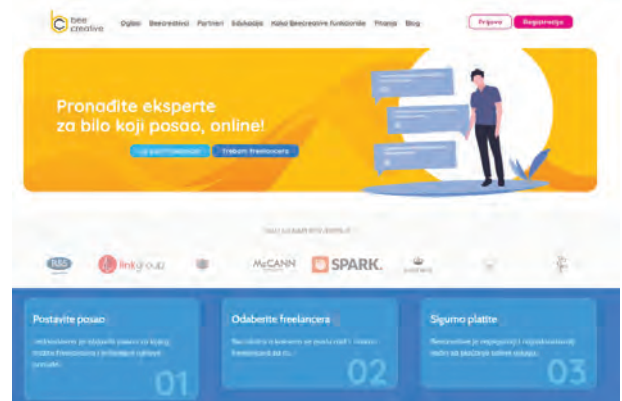
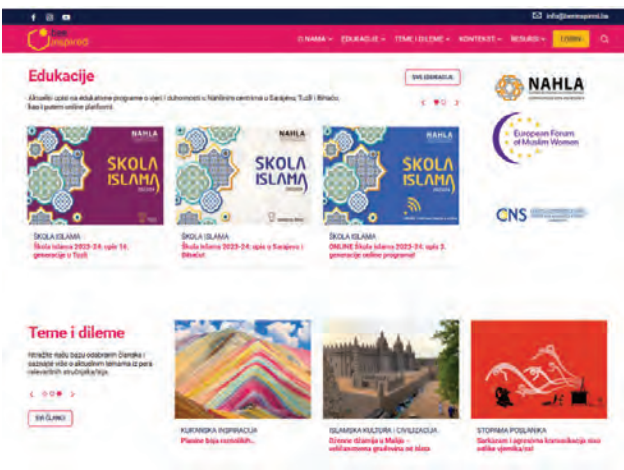

NAHLA ONLINE 2022/2023

WEB STRANICE

- nahla.ba
- bihac.nahla.ba
- tuzla.nahla.ba
- beecreative.ba
- beeinspired.ba

DRUŠTVENE MREŽE

69590

pratitelja/pratiteljica na društvenim mrežama

@CEINahlaSarajevo - 21346
@nahlabihac - 8995
@NahlaTuzla - 8418
@KlubTignum - 3400
@NahlinaPoslovnaZajednica - 2756
@InicijativaPRVI - 357
@beeinspired.ba - 6589
@beecreative.ba - 693
@BeeSocial - Agencija za marketing - 660
@nahlafitness Sarajevo- 1706
@nahlinfitnesscentar Bihac - 1100
@NahlinFitnessCentarTuzla - 1100
@Ježeva kućica - Nahlina pametna igraonica - 1300
@medenakucicanahla - 205
UKUPNO: 58625

@cei.nahla.sarajevo - 3660
@nahlabihac - 2164
@nahlatuzla - 664
@beeinspired - 223
@beecreative - 227
@beesocial - 320
@nahlin_fitness_centar Sarajevo - 205
@nahlinfitnesscentarBihac - 932
@klubmladihtignum - 617
@jezevakucica_pametnaigraonica - 391
@medenaakucica - 151
UKUPNO: 9554

CEI Nahla - 92
Bee Inspired - 92

Centar za edukaciju i istraživanje "NAHLA" - 1227

DONATORI I PARTNERI U 2022/2023 RADNOJ GODINI

Švicarska.

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

USAID Turizam

جمعية الرحمة العالمية
RAHMA INTERNATIONAL SOCIETY

International
Labour
Organization

AUSTRIAN RED CROSS

CENTER FOR
ISLAM IN THE
CONTEMPORARY
WORLD
at Shenandoah University

WITH FUNDING FROM
AUSTRIAN
DEVELOPMENT
COOPERATION

EUROPEAN ASSOCIATION FOR
THE EDUCATION OF ADULTS

DRUŠTVO CRVENOG KRSTA/KRIŽA BOSNE I HERCEGOVINE
ДРУШТВО ЦРВЕНОГ КРСТА/КРИЖА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
RED CROSS SOCIETY OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Kanton Sarajevo
Ministarstvo za odgoj
i obrazovanje

Ministarstvo privrede
Kantona Sarajevo

FOND ZA PROFESIONALNU
REHABILITACIJU I ZAPOSŁJAVANJE
OSOBA SA INVALIDITETOM

Grad Sarajevo
City of Sarajevo

GRAD BIHAĆ

OPĆINA
NOVI GRAD
SARAJEVO

GRAD
BOSANSKA KRUPA

FONDACIJA
TUŽLANSKE
ZAJEDNICE
Darujte zajednici, darovali ste sebi!

UDRUŽENJE ZA BLAGOSTANJE

Institut za
razvoj mladih KULT

Zavod KROG
institute circle

Centar za
edukaciju
mladih

CENTAR ZA
KULTURU I TURIZAM

